

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

DIŞİŞLERİ KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

7'nci Toplantı

2 Haziran 2021 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.-Komisyon Başkanı Akif Çağatay Kılıç'ın, Coronavirüs salgını sebebiyle toplantıda uygulanan usule ve Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

2.- Komisyon Başkanı Akif Çağatay Kılıç'ın, Almanya'ya ve Katar'a yapılan ziyaretlere ilişkin açıklaması

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Eğitim Enstitüsü (EİTEE) Arasında EİTEE'nin Hak, Ayrıcalık ve Bağımsızlıklarına Dair Ev Sahibi Ülke Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3168)

2.- Karayolu İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesi, Karayolu İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesine Ek Avrupa Anlaşması ve Karayolu İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesine Ek Avrupa Anlaşmasına Ek Karayolu Yatay İşaretleme Protokolüne Katılmamızın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3178)

3.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti Arasında Büyük Çaplı Organizasyonların Yerine Getirilmesinde İş Birliği Konulu Niyet Mektubunun Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2546)

4.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı-INTERPOL Arasında 2021 Yılında İstanbul'da Düzenlenecek 89. Genel Kurul Oturumu ve İcra Komitesi Toplantıları İçin İmtiyazlar ve Muafiyetlere İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3606)

VI.- İHTİSAS KOMİSYONLARI

A)DİĞER KONULAR

1.- Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin'in, Türkiye'de soykırımla ilgili metinlerde çok ciddi eksikliğin olduğuna ve bu eksikliğin nasıl giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

2.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in Otomatik Bilgi Değişimi Anlaşması'na ilişkin Cumhurbaşkanlığı kararının ve gri pasaportlarla ilgili konunun ivedilikle Komisyonunda ele alınması gerektiğine ilişkin açıklaması

DIŐIŐLERİ KOMİSYONU

7'nci Toplantı

2 Haziran 2021 arŐamba

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Dışişleri Komisyonu 15.19'da açılarak üç oturum yaptı.

Komisyon Başkanı Akif Çağatay Kılıç,

Coronavirüs salgını sebebiyle toplantıda uygulanan usule ve Komisyonun bugünkü gündemine,

Almanya'ya ve Katar'a yapılan ziyaretlere,

İlişkin açıklama yaptı.

Tekirdağ Milletvekili Mustafa Őentop'un, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Eğitim Enstitüsü (EİTEE) Arasında EİTEE'nin Hak, Ayrıcalık ve Bağışıklıklarına Dair Ev Sahibi Ülke Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3168),

Tekirdağ Milletvekili Mustafa Őentop'un, Karayolu İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesi, Karayolu İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesine Ek Avrupa Anlaşması ve Karayolu İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesine Ek Avrupa Anlaşmasına Ek Karayolu Yatay İşaretleme Protokolüne Katılmamızın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3178),

Tekirdağ Milletvekili Mustafa Őentop'un, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti Arasında Büyük aplı Organizasyonların Yerine Getirilmesinde İş Birliği Konulu Niyet Mektubunun Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2546),

Tekirdağ Milletvekili Mustafa Őentop'un, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı-INTERPOL Arasında 2021 Yılında İstanbul'da Düzenlenecek 89. Genel Kurul Oturumu ve İcra Komitesi Toplantıları İçin İmtiyazlar ve Muafiyetlere İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3606),

Görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin, Türkiye'de soykırımla ilgili metinlerde çok ciddi eksikliğin olduğuna ve bu eksikliğin nasıl giderilmesi gerektiğine,

Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer, Otomatik Bilgi Değişimi Anlaşması'na ilişkin Cumhurbaşkanlığı kararının ve gri pasaportlarla ilgili konunun ivedilikle Komisyonda ele alınması gerektiğine,

İlişkin açıklama yaptı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından saat 18.39'da toplantıya son verildi.

2 Haziran 2021 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.19

BAŞKAN: Akif Çağatay KILIÇ (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ: Ahmet Berat ÇONKAR (İstanbul)

SÖZCÜ: Sena Nur ÇELİK (Antalya)

KÂTİP: Ceyda BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir)

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Değerli arkadaşlar, Dışişleri Komisyonunun 27’nci Yasama Dönemi Dördüncü Yasama Yılı’nın 7’nci Toplantısını açıyorum. (*)

Toplantı yeter sayımız vardır.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.-Komisyon Başkanı Akif Çağatay Kılıç’ın, Coronavirus salgını sebebiyle toplantıda uygulanan usule ve Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Covid döneminde olduğu gibi tekrar aynı hatırlatmayı yapıyorum, takdir değerli vekillerimizin: İçeride sadece milletvekillerimizin bulunmasını, danışman arkadaşların toplantı süresince bize müsaade etmesini hatırlatıyorum; takdir değerli milletvekillerimiz.

Şimdi gündemimize geçiyoruz.

Bugün 4 adet uluslararası anlaşmayı görüşmeyi planlıyoruz.

Gündemimizin ilk sırasında, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Eğitim Enstitüsü (EİTEE) Arasında EİTEE’nin Hak, Ayrıcalık ve Bağımsızlıklarına Dair Ev Sahibi Ülke Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi bulunmaktadır

Gündemimizin 2’nci sırasında, Karayolları İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesi, Karayolu İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesine Ek Avrupa Anlaşması ve Karayolu İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesine Ek Avrupa Anlaşmasına Ek Karayolu Yatay İşaretleme Protokolüne Katılmamızın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi yer almaktadır.

Gündemimizin 3’üncü sırasında, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti Arasında Büyük Çaplı Organizasyonların Yerine Getirilmesinde İş Birliği Konulu Niyet Mektubunun Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi bulunmaktadır.

Gündemimizin 4’üncü ve son sırasında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı-Interpol Arasında 2021 Yılında İstanbul’da Düzenlenecek 89. Genel Kurul Oturumu ve İcra Komitesi Toplantıları İçin İmtiyazlar ve Muafiyetlere İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi’ni görüşmeyi planlıyoruz.

Her zaman olduğu gibi, Yavuz Bey’e hoş geldiniz diyoruz, diğer bakanlıklarımızdan da katılım sağlayan değerli bürokrat arkadaşlara da hoş geldiniz diyoruz.

Gündemler bittikten sonra da ziyaretlerimizle ilgili de sizlere kısa bir bilgilendirme yapacağım şimdiden söyleyeyim, kalmak isteyen arkadaşlar kalabilir.

Şimdi gündemimizin 1’inci maddesine geçiyoruz.

(*) Coronavirus salgını sebebiyle toplantı salonundaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri, katılımcılar ve görevli personel maske takarak çalışmalarına katılmaktadır.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Eğitim Enstitüsü (EİTEE) Arasında EİTEE'nin Hak, Ayrıcalık ve Bağımsızlıklarına Dair Ev Sahibi Ülke Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3168) (**)

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Eğitim Enstitüsü (EİTEE) Arasında EİTEE'nin Hak, Ayrıcalık ve Bağımsızlıklarına Dair Ev Sahibi Ülke Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

(2/3168) esas numaralı Kanun Teklifi, 15 Ekim 2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuş ve 30 Ekim 2020 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

Şimdi, sözü Dışişleri Bakanlığı temsilcimiz Yavuz Selim Bey'e veriyorum.

Buyurun lütfen.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Sayın Başkanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri; malumunuz olduğu üzere, Ekonomik İşbirliği Teşkilatını 1964 yılında İran ve Pakistan'la birlikte “Kalkınma İçin İşbirliği Platformu” adı altında kurmuştuk. Bu oluşum 1985 yılından bu yana Ekonomik İşbirliği Teşkilatı olarak faaliyet gösteriyor. 92 yılında Orta Asya cumhuriyetleri Azerbaycan ve Afganistan'ın katılımıyla Ekonomik İşbirliği Teşkilatının üye sayısı 10'a yükselmisti. Teşkilata üye ülkeler bugün yaklaşık 500 milyonluk bir nüfusu, 2 trilyon dolarlık bir ekonomik büyüklüğü ve 8 milyon kilometrekarelik bir yüz ölçümünü temsil ediyor. Doğu Akdeniz'den Basra Körfezi'ne, Hint Körfezi'nden Karadeniz'e uzanan bir bölgede stratejik coğrafyaları birbirine bağlıyor.

92 yılındaki genişlemenin ardından Rusya, Çin ve Avrupa Birliği Ekonomik İşbirliği Teşkilatının komşuları haline gelmiştir. Aynı zamanda, üye ülkeler arasındaki bağlantısallığı artırmak amacıyla ulaştırma, enerji nakil hatları ve altyapı projeleri temel iş birliği alanları olarak öne çıktı. EİT, ekonomik iş birliği odaklı bir örgüt olmakla birlikte, zamanla kültürel ve bilimsel konuları da gündemine almaya başladı. Bu çerçevede, 1998 yılında Ekonomik İşbirliği Teşkilatı bünyesinde Eğitim Enstitüsü, Kültür Enstitüsü ve Bilim Vakfı adı altında 3 ihtisas kuruluşu 3 üye ülke başkentinde kuruldu. EİT'in iş birliği alanlarının genişletilmesi ve iş birliği mekanizmalarının daha etkin hâle getirilmesi dış politikamızın önceliklerindedir. Bu nedenle, üye ülkeler arasındaki eğitim alanında iş birliğinin güçlendirilmesi, öğrenci değişim programı gibi faaliyetlerle beşerî temasların artırılması teşkilat içerisinde öne çıkardığımız konular arasında.

Kasım 2019'da EİT'in 24'üncü Bakanlar Konseyine Antalya'da ev sahipliği yaptıktan sonra iki yıl süreyle dönem Başkanlığını yürüttük. Dönem Başkanlığımız sırasında da teşkilatın ekonomik, kültürel ve beşerî iş birliğinin kurumsallaştırılmasına yönelik önemli adımlar attık. 4 Mart 2021 tarihinde Sayın Cumhurbaşkanımızın ev sahipliğinde çevrimiçi olarak Ekonomik İşbirliği Teşkilatının 14'üncü zirvesini düzenledik. Zirvede, tabii, doğal olarak gündem Covid-19'la mücadele ve bu mücadelede üye ülkeler arasındaki iş birliğinin önemiydi ve bu konuda uluslararası iş birliği ve dayanışmaya da vurgu yaptık.

Teşkilata üye ülkeler arasında köklü tarihî bağlar, kültürel yakınlıklar var. Bu nedenle, eğitim, bilim ve kültür alanlarında üye ülkeler arasındaki çok taraflı iş birliğini geliştirmek için önemli bir potansiyel bulunuyor. Dönem Başkanlığımız sırasında bu potansiyeli hayata geçirmek için EİT Eğitim Enstitüsünün faaliyete geçmesine yönelik adamlarımıza da hız kazandırdık. On Birinci Beş (**)(2/3168) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

Yıllık Kalkınma Planımızda da Eğitim Enstitüsünün Ankara’da kurulması yönünde çalışmalarımızın sürdürüleceği özellikle vurgulanmakta. Eğitim Enstitüsünün Ankara’da kurulabilmesi için gerekli olan ev sahibi ülke anlaşması 23 Temmuz 2020 tarihinde imzalandı. Ev sahibi ülke anlaşmasıyla enstitünün görev ve sorumluluklarını yerine getirebilmesi için sahip olacağı ayrıcalık ve bağımsızlıklar düzenleniyor. Enstitünün kurucu şartına uygun olarak ülkemizde enstitüye Ankara’da bir bina tahsis edilmesi yine bu anlaşmayla tahsis ediliyor. Şu anda Eğitim Enstitüsünde 6 vatandaşımız görev yapıyor. İlk etapta EİT tarafından enstitüye 15 kişilik bir kadro tahsis edilmiş durumda. Ev sahibi ülke anlaşması uyarınca enstitü Ankara’da kurulduktan sonra Türkiye’nin başka şehirlerinde şubeler de açabilecek. Önümüzdeki dönemde Eğitim Enstitüsünün kurumsallaşmasına paralel olarak kadrosunun da genişlemesi öngörülmüyor.

Enstitünün temel hedefi, üye ülke üniversiteleri arasında akademik iş birliği, öğrenci değişim programları, üye ülkelerin dillerinin öğrenimine yönelik faaliyetler gibi alanlar için çok taraflı bir platform olarak hizmet sağlamaktır.

EİT’in en önemli ihtisas kuruluşlarından biri olan Eğitim Enstitüsünün Ankara’da faaliyet göstermesi hem EİT içerisinde hem üye ülkeler nezdinde etkimizi de artıracaktır. Eğitim Enstitüsünün Ev Sahibi Ülke Anlaşması onaylanmasıyla kısa sürede faaliyetlerine başlamasını öngörüyoruz. Bu ve bu konuda yüce Meclisimizin desteğini bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Teşekkür ediyorum.

Millî Eğitim Bakanlığı temsilcisini dinleyelim.

Buyurun Burcu Hanım.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI AVRUPA BİRLİĞİ VE DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRÜ BURCU EYİSOYDALKIRAN – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; Sayın Bakanımız anlaşmanın insicamını anlattığı için ben sadece son dönemdeki faaliyetlerimiz ve anlaşma imzalandıktan sonra Bakanlığımız açısından da faydalarına değinmek istiyorum izninizle.

Söz konusu anlaşmayla EİT Eğitim Enstitüsünün ev sahibi ülke olarak ülkemizdeki görev ve sorumluluklarını etkili bir şekilde yerine getirilmesine yönelik usul ve esaslar düzenleniyor. Başkan ve EİT Eğitim Enstitüsü personelinin hak ve bağımsızlıklarıyla ilgili enstitüye de bina temini hususlarında ilgili hususlar yer alıyor.

Sayın Bakanımız da açıkladı, On Birinci Kalkınma Planı “Bölgesel İşbirlikleri” başlığı altındaki ilgili tedbir maddesinde “Ankara’da yerleşik EİT Eğitim Enstitüsünün kurumsallaşması yönündeki çabalar arttırılacaktır.” deniliyor. Biz de bu konuda, son dönemde, özellikle Eğitim Enstitüsünün birçok faaliyetine ev sahipliği de yaptık. 19-20 Ekim 2018 tarihlerinde 10 devletten 80 akademisyenin katıldığı Dil Öğretimi ve Öğrenimi Çalıştayı; 27-28 Eylül 2019 tarihlerinde Ortak Tarih, Kültür, Eğitim ve Medeniyet Sempozyumu; 5 Ağustos 2020 tarihinde İsfahan Üniversitesi iş birliğiyle Öğretimde Mükemmeliyet Semineri; uluslararası dergilerde nasıl makale yazılır ve yayınlanır çalıştayı; Enstitü ve Bakanlığımız iş birliğinde 14 Ekim 2020 tarihinde EİT üye ülkeleri arasında Covid-19 pandemisi sürecinde uzaktan eğitim uygulamaları, tecrübe paylaşımı toplantısı yapılmıştır, buna da Bakanlığımız ev sahipliği yapmıştır.

Sayın Cumhurbaşkanımızın, ülkemizin kurucu üyesi olduğu uluslararası kuruluşların faaliyetlerinin güçlendirilmesi talimatları çerçevesinde bahse konu anlaşmanın iç hukuk onay sürecinin tamamlanmasıyla uluslararası arenada ülkemiz üzerine düşen görevi yerine getirmiş olacaktır. Keza, ülkemiz ev sahipliğinde düzenlenen müteveli heyeti toplantılarında, bu husus üye ülkeler tarafından

sürekli olarak dile getirilmiş olmakla birlikte, bu görevi yerine getirmemiz beklenmektedir. Bilhassa, söz konusu anlaşmayla Enstitüye bina tahsis süreci ve Enstitünün personel görevlendirmesi, hem ulusal hem uluslararası personel tahsisi mümkün olabilecektir. İç hukuk onay sürecinin tamamlanmasıyla bu sürecin tamamlanması sağlanmış olacaktır.

Ülkemiz tarafından 3 dönemdir Enstitü Başkanlığı görevi yürütülmekte olup, saygıdeğer hazırım tarafından ev sahibi ülke anlaşmasının onaylanmasıyla EİT Eğitim Enstitüsünün kurumsallaşma sürecinin, ülkemize yaraşır bir şekilde tamamlanması hususunda önemli bir adım atılmış olacaktır.

Çok teşekkür ediyorum.

Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Teşekkür ediyoruz.

Söz almak isteyen veya soru sormak isteyen Komisyon üyelerimiz varsa söz vermek isterim. Herhâlde yok; peki.

Teklifin tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin 1'inci maddesini okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE EKONOMİK İŞBİRLİĞİ
TEŞKİLATI EĞİTİM ENSTİTÜSÜ (EİTEE) ARASINDA EİTEE'NİN HAK, AYRICALIK
VE BAĞIŞIKLIKLARINA DAİR EV SAHİBİ ÜLKE ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (I) 23 Temmuz 2020 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Eğitim Enstitüsü (EİTEE) Arasında EİTEE'nin Hak, Ayrıcalık ve Bağışıklıklarına Dair Ev Sahibi Ülke Anlaşması'nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (I) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (I) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/3168) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon raporu hakkında Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey, Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak'ın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Akif Çağatay Kılıç

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz varsa 4 Haziran 2021 Cuma günü saat 17.00'ye kadar muhalefet şerhlerini iletmelerini rica ediyorum.

Millî Eğitim Bakanlığı temsilcimize teşekkür ediyoruz. Burcu Hanım, sizi görmek güzeldi yine yıllar sonra, Başbakanlıkta beraber çalışmıştık da ondan dolayı.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI AVRUPA BİRLİĞİ VE DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRÜ BURCU EYİSOY DALKIRAN – Teşekkür ederim efendim, sağ olun.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Sağ olasınız.

Gündemin 2'nci maddesine geçiyoruz:

2.- Karayolu İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesi, Karayolu İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesine Ek Avrupa Anlaşması ve Karayolu İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesine Ek Avrupa Anlaşmasına Ek Karayolu Yatay İşaretleme Protokolüne Katılmamızın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3178) (***)

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Karayolu İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesi, Karayolu İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesine Ek Avrupa Anlaşması ve Karayolu İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesine Ek Avrupa Anlaşmasına Ek Karayolu Yatay İşaretleme Protokolüne Katılmamızın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi.

(2/3178) esas numaralı Kanun Teklifi, 30 Ekim 2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuş ve 6 Kasım 2020 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

İlk sözü Dışişleri Bakanlığı temsilcimize vermek istiyorum.

Yavuz Bey, buyurun lütfen.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Türkiye olarak dış ticaretimizin yüzde 30'dan fazlasını bugün kara yolu taşımacılığıyla gerçekleştiriyoruz. Aynı zamanda, ülkemizin batı ile doğuyu birbirine bağlayan bir geçiş güzergâhı olması nedeniyle, kara yolu taşımacılığında transit ülke konumundayız. Bu nedenle, kara yolu ulaştırma hatlarında uluslararası standartlara uyum, hem trafik güvenliğimiz hem ticari ilişkilerimiz açısından son derece önemli.

Ticaret hacmimiz büyüdükçe kara yoluyla yapılan nakliyatın önemi de giderek artıyor. Avrupa ve Asya güzergâhında, sahip olduğumuz benzersiz coğrafi konum bize önemli fırsatlar sunuyor. Son yıllarda, Orta Koridor başta olmak üzere geliştirdiğimiz pek çok projeye kara yolu taşımacılığındaki transit ülke ve lojistik merkez konumumuzu daha da pekiştirdik, hem ulaşım altyapımızı hem sınır kapılarımızı modernize ettik. 514 milyar TL büyüklüğündeki lojistik sektörümüz, ülkemizi Avrupa ile Asya arasındaki ticari bağlantıların merkezinde konumlandırıyor. Ülke içi ticaretteki payı yüzde 90'lara ulaşan kara yolu taşımacılığımız, bu bakımdan da çok özel bir öneme sahip. İhracatımızın yarıya yakınına yaptığımız Avrupa Birliğiyle ticaretimizde kara yolu taşımacılığının payı yüzde 50'den fazla. Altyapı yatırımlarımız devam ederken ve lojistik sektörümüz büyürken, kara yollarında güvenliğin etkili ve uluslararası standartlara uygun şekilde sağlanması büyük önem taşıyor.

Trafik güvenliği, esasen küresel ölçekte de ele alınan öncelikli bir mesele. Birleşmiş Milletler, bu konuya ilişkin 2010'da özel bir oturum gerçekleştirdi. Bu oturumda, trafik kazaları kaynaklı ölümlerin yüzde 50 oranında azaltılması amacıyla küresel yol güvenliğinin iyileştirilmesi üzerinde görüş birliği sağlandı. Bu çerçevede, Yol Güvenliği İçin On Yıllık Küresel Eylem Planı açıklandı, devletler de on (***) (2/3178) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa ekliyor.

yıllık eylem planları açıklamaya davet edildi. Ulaştırma Bakanlığımız 2011-2020 dönemi için Karayolu Trafik Güvenliği Stratejisi Eylem Planı'nı açıkladı. Bu planla, yolcu ve yük taşımacılığında etkin, güvenli, ekonomik bir kara yolları politikasını hayata geçirdik. 28 bin kilometreye ulaşan bölünmüş yollarımızda taşıt hareketliliği artmasına rağmen, trafik kazalarında bugün yüzde 70'lik bir azalma sağladık. Trafik güvenliğini artırmak hedefiyle yol işaretlerini uluslararası standartlara uygun şekilde yeniledik.

Bu konuda mevcut uluslararası anlaşmalara taraf olmamız, gelecekte ülkemizin kara yolu taşımacılığında merkez konumunu sürdürmemiz açısından büyük önem taşıyor. Şu anda görüştüğümüz Birleşmiş Milletler Karayolu İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesi hâlen 66 ülkenin taraf olduğu önemli bir uluslararası anlaşmadır. Karayolu Güvenliği Stratejisi Eylem Planımız'da bu sözleşme ve eklerine taraf olunması hedefi de özellikle vurgulanıyor.

Sözleşme, kara yollarında işaret, sinyal ve sembollerini yeknesak hâle getirerek bu konudaki uluslararası standartları düzenliyor. İşaretlerin uluslararası düzeyde anlaşılmasını kolaylaştırıyor, bunun için yazılar yerine grafik ve sembollerin kullanılması teşvik ediliyor. Hâlen onaylamamış olsak da esasen kara yollarımızdaki trafik işaretleri, sinyaller ve semboller Sözleşme'yle uyumlu hâle getirilmiş durumda. Dolayısıyla, şu anda Sözleşme'nin ülkemize getireceği ek maliyet de söz konusu değil.

Böylece, kara yolu güvenliği kurallarının uyumlulaşması hususunda ahdi zeminimizi, yasal zeminimizi tamamlamış olacağız ve bu konuda yüce Meclisimizin desteğiyle Türkiye olarak önemli bir konuda adım atmış olacağız.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Teşekkür ediyoruz.

Karayolları Genel Müdüğüne acil bir telefon geldiği için iki saniye dışarı çıkmış, bekleyelim mi gelmesini arkadaşlar; sizden biraz anlayış rica ediyorum, acil çağırıldıkları için.

Yavuz Bey'in konulara bu kadar hâkim bir şekilde hızlıca özetleyebileceğini tahmin etmemişlerdir.

Hoş geldiniz.

KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRÜ ABDULKADİR URALOĞLU – Hoş bulduk Sayın Bakanım.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Evet, Abdulkadir Bey, söz direkt sizin, Yavuz Bey özetledi.

İnşallah sıkıntılı bir şey değildi acil telefon, sıkıntı olmadı herhâlde.

KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRÜ ABDULKADİR URALOĞLU – Yok, yok Sayın Başkanım.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Tamam.

KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRÜ ABDULKADİR URALOĞLU – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri; Karayolları Genel Müdüğü olarak bilgilendirmeye çalışacağım sizi.

Efendim, 6001 sayılı Karayolları Genel Müdüğü'nün Hizmetleri Hakkında Kanun gereği, Karayolları Genel Müdüğü'müz, Türkiye'deki trafik düzenlemesiyle ilgili yetkili kurumdur, her türlü düzenleme tarafımızca yapılmaktadır. Biz de bu düzenlemeleri ülke genelinde yapmakla beraber uluslararası düzeydeki anlaşmaları ve yapılmış olan çalışmaları da takip ediyoruz.

Sayın Başkanım, dünyaya baktığımızda, Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu tarafından hazırlanan Karayolları İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesi 1968 yılında Viyana'da imzalanmış ve 66 ülke buna taraf olmuş, biz de 2003 yılında başlattığımız bir süreçle bu sözleşmeyi 2012 yılında imzalamışız. Şimdi, Sayın Bakanım, yine, bu sözleşmenin devamı olarak Karayolu İşaretleme ve Sinyal Sinyalleri Sözleşmesi, yine Karayolları İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesine Ek Avrupa Anlaşması ve

yine buna ek olarak Karayolları Yatay İşaretleme Protokolü'nün imzalanmasıyla ilgili yürüttüğümüz çalışmaları bu süreçte bu Komisyona kadar getirdik ve bunun bizim ülkemizde de 2012/16 sayılı Başbakanlık Genelgesi'ndeki yayınlanan 2011-2020 Karayolu Güvenliği Stratejisi ve yine, 2020-2030 Kara Yolları Karayolu Güvenliği Stratejisi Planı'nda da yer alan bu sözleşmelerin imzalanmasıyla ilgili çalışmaları yaparak Komisyonumuza getirdik. Genel amacımız, bunların yapılarak bu anlamdaki eksikliğimizin, uluslararası eksikliğimizin tamamlanmasıdır.

Şöyle bir bilgiyi de arz edeyim: Ülkemiz doğu-batı aksında coğrafi konumundan dolayı bir ulaşım noktasıdır. Uluslararası koridor olarak ülkemizde 13 bin kilometre yol ağı bulunmaktadır. Dolayısıyla, biz sadece hani, kendimize yönelik değil bütün uluslararası taşımacılığa ve trafiğe de yönelik bu düzenlemeleri yapmalıyız ki bir eksikimiz olmasın. Şunu çok rahatlıkla söyleyebilirim: Bazı anlaşmaları, bazı protokolleri imzalamamış olmakla beraber biz, sanki onlar imzalanmış gibi, Karayolları Genel Müdürlüğü olarak düzenlemelerimizi yapıyoruz ve zaten gittiğimiz gerek Avrupa ülkelerinde gerek gelişmiş ülkelerdeki trafik düzenlemeleri ve işaretlemelelerinin ülkemizdekiyle bir paralellik arz ettiğini de görebiliriz. O anlamda, biz gereğini yapıyoruz ama eksik olan bu mevzuat tarafımızı, kanun tarafımızı da bu vesileyle tamamlamak istiyoruz.

Ben kısaca bu şekilde arz ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

Bu arada, Meclisten sürekli yoklama talebi olduğuna dair uyarılar geliyor; ben de biraz evvel niye acaba arkadaşlar gitti diye sorarken cevabını almış oldum. Cumhuriyet Halk Partili arkadaşlar oraya fırlamış.

Peki, söz almak isteyen veya soru sormak isteyen Komisyon üyemiz varsa söz vermek istiyorum.

Utku Bey, buyurun.

Pardon, görmemişim, önce Ahmet Bey istemiş.

Buyurun Sayın Erozan.

AHMET KAMİL EROZAN (Bursa) – Sayın Bakan Yardımcısı, değerli komisyon üyeleri; verilen bilgiler için teşekkür ederim tabii.

Bunu ben, bir anlamda, başka uyum çalışmalarına benzer şekilde, bu sektördeki bir uyum çalışması olarak görüyor olmakla birlikte sözleşmenin elli üç sene evvel, anlaşmanın elli sene evvel, protokolün kırk sekiz sene evvel imzalanmış olmasını dikkate aldığımda, yarım asır niye bekledik sorusunu sormak istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Evet, Utku Bey, siz söz istiyordunuz.

Buyurun.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Sayın Başkanım, Ulaştırma Bakanlığından gelen kişi genel müdür mü, şube müdürü mü?

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Genel Müdür, Karayolları Genel Müdürümüz.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Tamam, çünkü öyle hatırladım. Burada şey karıştırmışım, alta bakıyorum, özür diliyorum.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Yok, Karayolları Genel Müdürümüz.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Tabii, alta bakmışım, özür dilerim.

Şimdi, tabii ki bu anlaşma faydalı, az önce Sayın Genel Müdür söyledi, Sayın Bakan Yardımcımız da söyledi.

Bir kere, toplantıya geç geldiğim için hem onları, hem sizleri selamlıyorum.

Benim anlaşmaya ilişkin bir şeyim yok ama benim şöyle bir şeyim var: bu mecliste altıncı yılım, Karayolları Genel Müdürlüğümüz yeni ama ondan öncekiler de kendi döneminde duydu. Biz, tabii ki işte, uluslararası geçiş yolundayız, çok önemli ama bizim kendi yollarımız ölüm yolu. Yani tamam, ben Dışişleri Komisyonu üyesiyim ama ben aynı zamanda Eskişehir milletvekiliyim. Yani bu Karayolları Genel Müdürlüğü, bu iktidar, Afyon ilinden çıkıp da Gazlıgöl'e kadar kaymak gibi, Afyon kaymağı gibi çift gidiş, çift gelişi yol yapıp yolu hiçbir şekilde kesintiye uğratmadan, Eskişehir il sınırında ölüm yoluna döndürüyorsa ve bunu da yirmi yıldır yapıyorsa -benden önce de bir benim koltuğumda oturan Eskişehir milletvekilleri istemişler- ve buna duyarsız kalınıyorsa bunu kabul edemem. Eskişehir'in şu anda en fazla ölüm yaşanan yolu, bu Afyon-Kırka-Seyitgazi yoludur. Bütçede söylüyorum, Genel Kurulda söylüyorum -Sayın Genel Müdür biliyor- dostane sohbetlerde söylüyorum ama bu kadar duyarsızlık artık yeter çünkü sadece Eskişehirli değil o yoldan kim geçerse yani Afyon'a gitmeye çalışanların hepsi... O yol ölüm yoluna döndü. Hele kışın buz, yani inanılmaz, neredeyse her gün kaza oluyor. Jandarmadan kimse var mı, İçişleri Bakanlığından var ama değerli yetkililer muhtemelen bu konuyu bilmez. Jandarmanın raporları var yani Eskişehir'in ölüm yolu burası yani Seyitgazi-Kırka-Afyon yolu. Topu topu yapacağınız 30-40 kilometre yani bir sürü şeyde övünüyorsunuz, haklısınız, biz de diyoruz ki ya, iyi şeyler de yapılıyor ülkeye -işte, çift gidiş- ama Türkiye'nin bu ölüm yollarına de el atılması lazım ve bunları... Tabii ki diyeceksiniz ki her şeyin sırası var ama işte, bazen de bu, insan canı demek. Bu konuya işte, ikinci yol yine Eskişehir-Alpu yolu, Beylikova-Mihalıççık yolu yapacağız deniliyor; mesela, vinçler geliyor, ona da işte, yol arabaları ondan sonra seçim bittiği anda onlar ortadan kayboluyor. Bunlar kabul edilemez. Bu konuda ben parti ayrımı gözetmeksizin tüm milletvekillerimizden destek istiyorum. Tabii, bürokrasinin ikna edilmesi noktasında iktidar milletvekillerinden ayrıca istiyorum çünkü en nihayetinde bir tercih meselesi yani hangisini öne koyacağınız meselesi, o tercihi yapılışında da sizler hangi faktörlerin etkili olduğunu benim kadar biliyorsunuz.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Evet, bu arada Utku Bey, geç geldiğinizden dolayı baştaki yaptığım hatırlatmayı, tekrar hatırlatmak istiyorum, takdir tabii ki sizlerin. Covid sınırlamaları dolayısıyla danışman arkadaşlarımızın toplantılara katılmama konusundaki takdir sizindir, ben ona bir şey diyemem, hatırlatmak istiyorum sadece.

Şimdi, Sayın Genel Müdürüm, benim bildiğim kadarıyla siz yeni de değilsiniz yani, Utku Bey öyle bir şey söyledi ama dil sürçmesi diyelim ona.

Size yöneltilen sorulara buyurun, siyasi bölümüne ben biraz değinirim sonra inşallah.

Buyurun.

KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRÜ ABDULKADİR URALOĞLU – Bu sözleşmenin hani niye bugüne kadar kaldığıyla ilgili bir eleştiri vardı. Tabii, bizim 2003 yılında başlattığımız bir süreç hani, öncesinde orada belki, biraz bazı ihmallerimiz de olabilir ama 2003 yılında başlatıp bugüne ancak gelebildiğimiz bir süreç ama rahatlıkla şunu arz ettim, onu tekrarlamak istiyorum: Biz o sözleşmeyi zaten imzalamış gibi gereğini hep yaptık çünkü hani, o sözleşme esasında bizim için belli yaptırımları

olan ama belli esneklikleri de olan bir sözleşme. Yani dolayısıyla, ondan dolayı bir eksiklik esasında uygulamada yok ama mevzuat olarak vardı, onu da ancak tamamlayabileceğiz. İşin açıkçası, onunla ilgili söyleyebileceğim budur.

Sayın Vekilimizin, Eskişehir Vekilimizin söylediği 2 tane yol var.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Sayın Genel Müdürüm, sizin sözünüzü balla kesmek durumunda kalıyorum. Şimdi gruptan aradılar, aşağıda genel kurulda, karar yeter sayısıylal alakalı Cumhuriyet Halk Partisi milletvekillerinin istemi olmuş, burada da bayağı AK PARTİ’li milletvekilimiz var. Ben dolayısıyla, toplantıya on beş dakika ara vermek durumundayım. Döndüğümüzde, Sayın Çakırözer’in sorularına en içtenlikle cevap vereceğimize inanıyorum. Şu anda saat 15.50 şöyle saat...

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Efendim, temsilci bırakalım.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Ondan sonra oylamalardaki sıkıntıyı gündeme getirmeyeceksiniz, eğer kabul ediyorsanız, bakarız ama mecburen ara vermek durumundayım çünkü olmaz o iş.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Müzakereleri ne zamana kadar bırakacaksınız?

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – 16:10’a kadar toplantıya ara veriyorum, 16:10’da tekrar buluşmak üzere arkadaşlar.

Kapanma Saati:15.48

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 16.15****BAŞKAN: Akif Çağatay KILIÇ (İstanbul)****BAŞKAN VEKİLİ: Ahmet Berat ÇONKAR (İstanbul)****SÖZCÜ: Sena Nur ÇELİK (Antalya)****KÂTİP: Ceyda BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir)**

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Evet, Genel Kuruldaki oylamadan sonra, aradan sonra toplantımızı tekrar başlatıyorum. Ümit ediyorum ki bundan sonra Genel Kurulda yoklama istenmez, biz de toplantımızı rahat bir şekilde tamamlarız.

Evet, en son sizdeydik Sayın Genel Müdürüm, Abdulkadir Bey. Kusura bakmayın, öyle ani bir ara vermek durumunda kaldık, artık bakalım.

Evet, Abdulkadir Bey, buyurun.

KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRÜ ABDULKADİR URALOĞLU – Sayın Başkanım, iki tane soru vardı Sayın Eskişehir Milletvekilimizin. Eskişehir-Seyitgazi-Kırka-Afyonkarahisar yolunun...

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Çok özür diliyorum.

Utku Bey, kayıt mı yapıyorsunuz acaba?

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Evet.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Sayın Genel Müdürümüz, bu konuda bilmiyorum ama...

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Yasak mı?

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Yani, şimdi, benim görüşüm bu bir kişisel hak durumuna girer. Sayın Genel Müdürümüzün eğer bu noktada şeyi varsa...

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Tutanakta olan bir şey...

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Yani benim görüşüm o; dolayısıyla...

Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRÜ ABDULKADİR URALOĞLU – Efendim, bu yol Eskişehir ile Afyonkarahisar'ı bağlayan bir güzergâh. Esasında, burada bir öncelik planlamasında Eskişehir-Kütahya-Afyon üzeri olan yolu bitirmişiz. Bu yolun bitirilmesiyle ilgili de Afyon tarafından yaklaşık 30 kilometreye yakın bir kesimi, 35 kilometreye yakın kesimi bitirmişiz. Eskişehir tarafında olan kesiminse proje çalışmalarını bu sene bitiriyoruz Sayın Başkanım. Burayı da yatırım programına alarak yapmayı planladık. Bu şekilde çalışmalarımızı yürütüyoruz.

Bir başka soru da Eskişehir-Alpu yolu, yaklaşık 40 kilometre uzunluğunda. Burada da ihalemizi yaptık. Özellikle Eskişehir'in çıkışındaki kamulaştırma problemlerinden dolayı şimdiye kadar bütüncül bir çalışma yapamadık. Geçen sene ilk defa 2 kilometre bölünmüş yol bitirdik. Bu senenin, hemen bu ayın 15'i gibi nasipse şantiyeyi açarak tekrar çalışmalarımızı kaldığımız yerden devam ettireceğiz inşallah.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

Her hâlde, zaten yıllardır yapılan yol çalışmalarında maşallah hızlı bir şekilde ilerliyoruz, inşallah ayı gayretle devam diyoruz.

Peki, söz almak isteyen veya soru sormak isteyen demiştik ama ara verdiğimiz için tekrar söylüyorum; herhangi bir sorusu olan veyahut da bir şey gündeme getirmek isteyen... Yok, peki.

Teklifin tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır. Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin 1'inci maddesini okutuyorum:

**KARAYOLU İŞARETLERİ VE SİNYALLERİ SÖZLEŞMESİ, KARAYOLU İŞARETLERİ
VE SİNYALLERİ SÖZLEŞMESİNE EK AVRUPA ANLAŞMASI VE KARAYOLU
İŞARETLERİ VE SİNYALLERİ SÖZLEŞMESİNE EK AVRUPA ANLAŞMASINA
EK KARAYOLU YATAY İŞARETLEME PROTOKOLÜNE KATILMAMIZIN
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1 – (1) 8 Kasım 1968 tarihinde Viyana’da imzaya açılan “Karayolu İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesi”, 1 Mayıs 1971 tarihinde Cenevre’de imzaya açılan “Karayolu İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesine Ek Avrupa Anlaşması” ve 1 Mart 1973 tarihinde Cenevre’de imzalanan “Karayolu İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesine Ek Avrupa Anlaşmasına Ek Karayolu Yatay İşaretleme Protokolü”ne katılmamızın beyan ve çekincelerle onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Teklifin başlığının ve 1'inci maddesinin değiştirilmesi amacıyla verilen bir önerge vardır, okutup sonra her ikisini birlikte oylayacağız:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3178) esas numaralı Kanun Teklifi'nin başlığında yer alan “onaylanmasının” ibaresinin metinden çıkarılmasını ve 1'inci maddesinde yer alan “katılmamızın beyan ve çekincelerle onaylanması” ibaresinin “beyan ve çekincelerle katılmamız” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Derya Bakbak

Niyazi Güneş

Gaziantep

Karabük

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda teklifin başlığını ve 1'inci maddesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin 2'nci maddesini okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin 3'üncü maddesini okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/3178) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon Raporu hakkında Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey, Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak'ın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Akif Çağatay Kılıç

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bu arada, toplantıyı açarken sözlü olarak kayda geçirmedim, geçireyim; toplantı yeter sayımız vardır, -tekrar açtığımız için, ara verip açtığımız için- açtığımız anda toplantı yeter sayısı var.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz varsa 4 Haziran 2021 Cuma günü saat 17.00'ye kadar muhalefet şerhlerini iletmeleri gerekmektedir.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı temsilcimiz Sayın Karayolları Genel Müdürümüze teşekkür ediyoruz. Hayırlı uğurlu olsun; inşallah Genel Kurul görüşmelerinde de görüşmek üzere.

KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRÜ ABDULKADİR URALOĞLU – İnşallah.

Biz teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Gündemin 3'üncü maddesine geçiyoruz.

3.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti Arasında Büyük Çaplı Organizasyonların Yerine Getirilmesinde İş Birliği Konulu Niyet Mektubunun Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2546) (****)

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti Arasında Büyük Çaplı Organizasyonların Yerine Getirilmesinde İş Birliği Konulu Niyet Mektubunun Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi.

(2/2546) esas numaralı Kanun Teklifi 8 Ocak 2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuş ve 21 Ocak 2020 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

İlk sözü Dışişleri Bakanlığı temsilcisine vermek istiyorum.

Yavuz Bey, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Sayın Başkanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri; Sayın Başkanım, zatalinizin Başkanlığındaki Komisyon heyetimizin ziyareti sonrası bu anlaşmayı gündemimizde ele alıyoruz. Bu bakımdan anlamlı ve zamanlı bir anlaşma. Bu vesileyle, zatalinizin Başkanlığındaki Komisyon üyelerimizin Katar ziyaretinin de parlamenter diplomasi açısından Katar'la ilişkilerimize çok büyük bir katkı ve ivme sağladığını memnuniyetle müşahade ediyoruz; şükranlarımızı sunuyoruz. Bu vesileyle, ziyaretiniz vesilesiyle iş birliğimizin çeşitli yönlerine dair kapsamlı temas ve istişareler gerçekleştirdiğinizi yakından takip etmek.

Ayrıca, Katar'ın ev sahipliği yapacağı 2022 Dünya Kupası hazırlıklarını, bu çerçevede inşa edilen stadyumları yerinde görme ve inceleme imkânı da buldunuz.

Şu anda görüştüğümüz niyet mektubu, 2022 Dünya Kupası hazırlıklarında güvenlik alanındaki iş birliğimizi güçlendirmek amacıyla imzalandı. Hedefimiz, her iki ülkenin ev sahipliği yaptığı büyük çaplı uluslararası organizasyonlarda güvenlik iş birliğimize dair hukuki bir çerçeve oluşturmak. Böylece, büyük çaplı organizasyonlar gerçekleştirilirken suç ve terörle mücadele tedbirlerinin alınmasında iş birliği yapılacak. Bu bağlamda öncelikli olarak 2022 Dünya Kupası hazırlıklarında Katar tarafının talebi doğrultusunda bilgi ve tecrübe paylaşımı gerçekleştireceğiz. Karşılıklı ziyaretler yapılması, kurs, eğitim ve tatbikatlar düzenlenmesini de bu kapsamda öngörüyoruz.

(****) (2/2546) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

2006'dan bu yana Katar'la güvenlik alanında 85 farklı eğitim programı düzenledik, 1.300'den fazla kursiyere esasen eğitim vermiş durumdayız. Dünya Kupası hazırlıkları sürecinde bu eğitimleri büyük çaplı organizasyonların ihtiyaçları doğrultusunda gerçekleştireceğiz. Böylece, güvenlik alanındaki işbirliğimizin derinleştirilmesi ve somut konuları kapsayacak şekilde geliştirilmesi mümkün olacak. Bu çalışmaların, siyasi ve ekonomik ilişkilerimizin ilerlemesine de olumlu katkıları olacağına inanıyoruz.

Bu nedenle, niyet mektubunun onaylanması konusunda yüce Meclisimizin ve Komisyonumuzun desteklerini bekliyoruz, teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Teşekkür ediyorum.

Şimdi İçişleri Bakanlığı temsilcimizi dinleyelim lütfen.

Buyurun.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DIŞ İLİŞKİLER DAİRE BAŞKAN YARDIMCISI BURHAN BAHADIR İÇMEGİZ – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri; malumunuz olduğu üzere, yabancı ülkelerle imzalanan güvenlik iş birliği anlaşmalarıyla özellikle terörizm ve organize suçlar olmak üzere güvenlik birimlerimiz arasında doğrudan iletişim ve temas imkânı sağlanmakta ve ikili iş birliğimizin daha da geliştirilmesine katkı sağlayan bir zemin oluşturulmaktadır. Küresel dünyanın ortak tehdidi olarak kabul ettiği terörizm ve terörizme dayalı organize suçlar, insanın yaşamını ve güvenliğini hiçe sayan, devletlerin otoritesine meydan okuyan en tehlikeli suç türü olarak karşımızda durmaktadır. Günümüzde de bu ülkelerin bu sorunlarla tek başlarına mücadelede başarı sağlamaları mümkün değildir. Bu nedenle, ikili ve çok taraflı iş birliğinde bulunulması büyük önem arz etmektedir. Ülkemiz ile Katar arasında 25 Aralık 2001 tarihinde imzalanan güvenlik iş birliği anlaşmasına işlerlik kazandırmaya yönelik ve her iki tarafın menfaatlerini en iyi şekilde korumak amacıyla 2 ülke arasında ikili iş birliğinde bulunulması büyük önem taşımaktadır.

Bu kapsamda, 31 Ekim 2019 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti arasında “Büyük Çaplı Organizasyonların Yerine Getirilmesinde İş Birliği” konulu niyet mektubuyla şunlar amaçlanmaktadır: Büyük çaplı organizasyonların güvenlik ve emniyetinin sağlanmasında hedef alanlardaki pratik uygulamalarda deneyim paylaşımında bulunma; büyük çaplı organizasyonların gerçekleştiği süreçte suçla mücadele tedbirleri; terörle mücadele tedbirleri; büyük çaplı organizasyonlara ev sahipliği yapılmasına ilişkin saha çalışmalarına katılım sağlanması; karşılıklı ihtiyaç analizi ziyaretleri ve ikili görüşmeler; profesyonel, uzmanlık ve liderlik düzeyinde deneyim paylaşımı; uzmanlık ve yeterlilik kursları düzenlenmesi; uygulamalı eğitim ve tatbikat yaptırılması; eğitim projeleri ve programlarının sunulması; ikili organizasyonlar, çalıştaylar ve konferanslara ilişkin davetiye paylaşımı. Her iki taraf da kararlaştırılan diğer iş birliği alanlarında ve yürürlükteki ulusal mevzuatlarına ve uygulanabilir uluslararası sözleşmeler ile Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararlarından doğan uluslararası yükümlülükler çerçevesinde mücadele etmek için iş birliğinde bulunacaklardır.

Sonuç olarak, dost ve kardeş Katar Devleti'yle imzalanan niyet mektubuyla 2022 yılında Katar'da düzenlenecek olan Dünya Kupası organizasyonu esnasında güvenlik iş birliğine ilişkin bilgi ve tecrübe paylaşımıyla Türkiye Cumhuriyeti ve Katar Devleti arasında yürütülmekte olan güvenlik iş birliği faaliyetlerinin daha da pekiştirilmesi amaçlanmaktadır.

Teşekkür ederim. Arz ederim.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Teşekkür ediyorum.

Söz almak isteyen veya soru sormak isteyen Komisyon üyelerimiz varsa söz vermek istiyorum.

Yunus Bey, buyurun.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Birkaç soru yönetmek istiyorum, belki o yanıtlara göre bir değerlendirme yapma gereği olabilir.

Bizim bu türden büyük çaplı organizasyonların yerine getirilmesinde iş birliği yaptığımız ülkelerle geçmişte bu türden niyet mektupları acaba oldu mu, bu ilk defa karşılaşılan bir belge midir; öncelikle bunu sormak isterim.

Bir de tabii, malum, Katar’da askerlerimiz var. Bu güvenlik iş birliği kapsamında hangi kuvvetlerin kullanılması düşünülüyor yani polis mi, jandarma mı, orada bulunan askerlerimiz mi? Tabii, orada bulunan askerlerimizin kullanılması düşünülüyorsa bu kapsamda, ilgili yetki tezkeresi, Meclisten geçen, Katar’la ilgili yetki tezkeresi buna imkân veriyor mu; bunu da sormak istiyorum.

Bir de tabii, Katar’ın böyle bir konuda acaba bir büyük organizasyonun yerine getirilmesi konusunda Türkiye dışında bir iş birliği girişimi var mı? Bu konuda bir bilgi var mı; size onu da sormak istiyorum.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Teşekkür ediyorum.

Yavuz Bey, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Sayın Başkanım, Yunus Emre Bey’in ilk sorusuna istinaden... “Daha önce Türkiye’nin böyle anlaşmaları oldu mu?” diye sordu. Mahiyeti itibarıyla bu ilk teşkil eden bir anlaşma; ülkemizin bu anlamda herhangi bir ülkeyle daha önce bir tecrübesi olmamıştı. Farklı eğitim ve tecrübe paylaşım programları oldu ancak bu niyet beyanının kapsamında yer alan paylaşım, iş birliği mahiyeti itibarıyla ilk teşkil edecek.

“Hangi kuvvetler gidecek?” şeklinde sorusu oldu. Tabii, askerimiz var. Bu niyet beyanında da... Aslında niyet beyanı sonrası yüce Meclisimiz takdir eder, kabul ederse bu niyet beyanının uygulamasıyla ilgili ayrı bir protokol ve anlaşma da müzakere edilecek, hatta, bugünlerde Katar heyeti de ülkemizde bu anlaşma detaylarının müzakeresini yapıyorlar. Bu niyet beyanı eğer yüce Meclisimiz tarafından kabul edilirse bu uygulama protokolüyle ilgili detaylar bu anlaşma kapsamında ele alınacak ve bu kapsamda, aslında polis kuvvetlerimizin bu organizasyonda Katar’a yardımcı olması, Katar’la iş birliği içerisine girmesi öngörülmüyor. Sayısı, uygulaması, içeriği, kapsamı niyet beyanı kabul edildikten sonra uygulama protokolüyle tekrar ele alınacak. Şu anda da ülkemizde bulunan Katar heyeti ile Emniyet yetkililerimiz bunun detaylarını görüşüyorlar. Yüce meclisimiz, ifade ettiğim gibi, bu niyet beyanını kabul ederse arkasından bu uygulama protokolüyle ilgili süreç de ilgili kurumlarımızın iş birliği hâlinde şekillendirilip detaylandırılacak. Katar’ın, tabii, başka ülkelerden de arayışları olduğunu biliyoruz ama bu kadar büyük çaplı ölçekte sadece Türkiye’nin desteği olacak 2022 organizasyonunda. Bu bakımdan da Türkiye ve Katar ilişkilerinin istisnai durumu kapsamında önemli bir adım olacak.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Teşekkür ediyorum.

Hasan Turan Bey, buyurun.

HASAN TURAN (İstanbul) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, biz Katar’a Dışişleri Komisyonu olarak sizin Başkanlığımızda üç günlük verimli bir ziyaret gerçekleştirdik. Bu ziyaretle hem sizin şahsınızla hem de diğer Komisyon üyeleriyle orada yaptığımız sohbetlerden de anladığımız şekliyle, dışarıdan baktığımızla gezip, bizzat görüp yerinde incelememiz arasında ne kadar fark olduğunu hep birlikte müşahede etmiş olduk.

Katar’la çok önemli ilişkilerimiz söz konusu. Parlamentoyu, Dışişleri Bakanlığını, Gençlik ve Spor Bakanlığını ve orada iş yapan iş dünyamızın temsilcilerini ziyaret ettik, onlarla görüştük. Bütün görüşmelerimizde Türkiye’nin Katar açısından da önemini, kıymetini bizzat Katarlıların ağzından da dinledik. Katar’la siyasi, ekonomik, askerî, bütün sahalarda artan ilişkilerimizin bizzat Türkiye’ye çok büyük katkılar sağladığını, tabii, Katar’a da sağladığını, Katarlıların Türkiye’nin dostluğunu herhangi bir ülke dostluğu gibi görmediğini, âdeta kendilerinin biraz da sırtını dayadığı, kendilerini güvende hissetmesine vesile olduğu büyük bir kardeşi, ağabeyi gibi gördüklerini hissettik, bunu fark ettik, cümleleriyle de bizlere ifade ettiler, Türkiye’ye de tabii, katkıları var. Bu anlamda biz Katar’la orada yaptığımız özel muhabbetlerde, sohbetlerde ilişkilerimizin her düzeyde artırılması gerektiğini... Hatta yer yer arkadaşlarla birbirimize takıldık, takıldığımız da oldu yani “İç politikada biz birbirimizi bazen çeşitli konularla ilgili hırpalıyor olsak da burada ülkemizin menfaatine olan bir durum söz konusu, bu konuda buna hep birlikte sahip çıkmalıyız.” diye arkadaşlarımız özel muhabbetlerinde birbirlerine bu duyguları ifade ettiler. Dolayısıyla çok verimli bir gezi olduğuna inanıyorum. Biraz da “Göz gördüğüne inanır.” derler, gidip görünce, iletişim içerisinde olunca, sizin muhataplarımızın size söylediği sözleri dinleyince, sözle ve yüz, mimik, davranış ve uygulama bütünlüğünü bizzat test edip gözlemleyince kanaatleriniz de ona göre oluşuyor. Körfezde çok önemli bir imkânı, ekonomik gücü, potansiyeli ve ilişki ağı olan Katar’ın Türkiye’yle bu anlamda -benim kanaatim, şahsi kanaatim- ülkelerimizin, tabii, iki tarafın da lehine olmak suretiyle hangi teklif gelse ben bu anlamda ilişkilerin daha da zenginleştirilmesi, daha da derinleştirilmesi gerektiğine inanır ve düşünürüm; buradaki hazırunun da öyle düşündüğünü zannediyorum, düşüneceğini zannediyorum.

Sizlere teşekkür ediyorum. Gerçekten Komisyonumuz üç gün gibi kısa bir sürede çok verimli bir çalışma ziyareti yapmış oldu. Yavuz Selim Bey’in de dediği gibi, parlamenter diplomasimize, Meclisimizin ülkeler arasındaki ilişkisine önemli bir katkısı olmuş oldu. Ben bundan dolayı tekrar teşekkür ediyorum.

Sayılar sunuyorum.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Teşekkür ediyorum Hasan Bey.

Utku Bey, buyurun.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Sağ olun Sayın Başkanım.

Aramızda olmayan bir milletvekilimiz Sayın Güzelmansur da Katar ziyaretinizde size eşlik etmişti; o da Katar’da heyetin gördüğü yüksek muameleden memnuniyetini -siyasi parti farkı gözetmeksizin- gösterilen ilgiyi dile getirdi; burada aktarmak isterim, kendi aramızdaki değerlendirmelerde de aynı Hasan Bey’in ifade ettiği gibi. Onu kayda geçirmek isterim.

Benim biraz üzerinde durmak istediğim Sayın Bakan Yardımcısı -yanlış not etmediysem- şöyle dedi: “Şu anda heyet var ve görüşüyorlar.” Bu niyet beyanı sonrasında, yani kabul edilirse diye... Bu, bana, herhâlde gazetecilik refleksiyle geçmişten bir başka şeyi hatırlattı, bir başka süreci hatırlattı yani hatırlarsanız, tezkere geçmeden yapılan müzakereler vardı 1 Mart Tezkeresi öncesinde sanki tezkere geçmiş gibi “Şu kadar şöyle girsin, bu kadar böyle çıksın.” “Şurası senin, burası benim.” gibi... O yüzden yani burada bu niyet beyanı, Türkiye Büyük Millet Meclisinde bizlerin onayını almadan bir müzakere yapılması -yani içeriği nedir bilemiyorum ama- ne kadar doğrudur, takdirinize sunuyorum. Geçmişte en azından biz gördük; işin bir boyutu bu yani Millet Meclisinin onayını görüp ondan sonra heyetler gelsinler, konuşsunlar vesaire, belki uygun olanı odur diye düşünüyorum.

İkincisi de Sayın Bakan Yardımcısı bilgi ve tecrübe değişimini vurguladı sunumunda, Sayın İçişleri Bakanlığı yetkilisi de anlaşmanın içeriğindeki maddeleri -belki ben kaçırmış olabilirim- o daha spesifik konular; mesela öyle baktığımızda sadece bilgi ve tecrübe değişimi gibi gözüküyor ya da açıklamaya baktığımızda mesela diyor ki: “Terörle mücadele tedbirleri...” Şimdi, bu, çok geniş bir şeydir yani terörle mücadele Türkiye’nin özellikle de bildiği bir konu yıllardır, on yıllardır. “Terörle mücadele” dediğinizde bilgi ve tecrübe değişimiyle olmuyor sadece, işin içine kolluk kuvveti giriyor, askeri giriyor, polisi giriyor. Nitekim zaten niyet beyanı kabul edilirse, işte, içeriği şu mu olur vesaire, o şey var ya, standart bir şey olan; bir tezkerenin geleceğini anlıyoruz sizlerin şeyinden ve oraya polis gücümüzün... Bilemiyorum, askeri gücümüz var zaten ama o askeri gücümüz mü kullanılacak -Yunus Bey onu sormaya çalıştı- yenisi mi gidecek? Şimdi “suçla mücadele tedbirleri” diyoruz vesaire...

Şimdi, baktığımızda, tabii ki dediğim gibi yani ziyaret çok güzel Katar’la ilişkilerimiz iyi olsun, bütün ülkelerle ilişkilerimiz iyi olsun ama diğer taraftan baktığımızda yani konuştuğumuz konu, FIFA’nın organizasyonunun güvenliğinin sağlanması. Bu konuda başka ülkeler nasıl yapıyorlar? Muhtemelen güvenlik alımı yapıyorlardır yani ne bileyim, şey koşullarında; biz burada polisimizi gönderiyoruz benim konuşulardan anladığım, eğer yanışım varsa lütfen düzeltin. O yüzden, bu niyet beyanını böyle bir belirsiz, çok geniş kapsamlı bir şey gibi geçirmek yerine bence ne düşünüyorsunuz kafanızda, kaç polis göndermeyi düşünüyorsunuz, oradaki asker kullanılacak mı, bunları biraz daha bizimle paylaşmanıza ihtiyaç olduğunu düşünüyorum. Çünkü bu tür organizasyonlar, doğrudur, hepimizin arzusu güzel olsun, bütün dünya seyretsin ama bir taraftan da büyük risk içeren, büyük tehditlere açık organizasyonlar. Ben açıkçası bu organizasyonda bir polis kardeşimizin, bir asker kardeşimizin hayatını kaybetmesini asla arzu etmem, kimse arzu etmez burada. O yüzden bunun her türlü riskinin, içeriğinin bizimle paylaşılması gerekir, Genel Kurulumuzla paylaşılması gerekir. Bu olmadan “Niyet beyanını geçirelim, zaten arkadaşlar arkada müzakere ediyor, sonra da tezkereyi oylarız.” demenin... Geçirirsiniz aritmetik çoğunluğunuzla ama bunun vebali büyük olur. O yüzden bu konunun bence biraz daha bize içerikle paylaşılması, daha kapsamlı konuşulması... Yani sadece bilgi, tecrübe değişiminden ibaret olmadığı kanaati bende doğdu.

Bir de öte taraftan, tabii ki biz bütün ülkelerle iyi ilişkimiz olsun isteriz, Katar da önemli bir ülke ama Katar’la ilişkilerin belki hem Komisyonumuz hem Genel Kurulumuz vasıtasıyla yani Meclisimiz vasıtasıyla milletimizle biraz daha içeriğinin paylaşılması lazım. Nedir bu ülkeyi özel yapan? Nedir birçok anlaşmanın hep böyle üstü örtülü bir şekilde bu ülkeyle yapılmasını mümkün kılan? Bir proje akla geliyor, hemen “Katarlılar orada daha önce arazi almış.” bir şey yapılıyor “Onlar bize hibe verdi.” bir şey yapılıyor “Onlarla şöyle ortaklık...” O yüzden, dediğim gibi, bizim şu ülke, bu ülke diye kategorik bir şeyimiz yok ama nedir onları özel yapan? Ve bu anlaşmaların, ne yapılıyorsa, Tank Paletinden tutun da uçak hibesine ya da Kanal İstanbul Projesi’nde bir arazimi alımı varsa hepsinin şeffaf bir şekilde paylaşılması lazım “Arkasında ne var, ne yok?” “Niye girmiş, ne zaman girmiş?” diye ki her türlü farklı senaryo olmuyorsa -gündeme geldiğinde bu iddialar bize iktidar tarafından yok olduğu söyleniyor- bunun ispatı, en güzeli, şeffaf bir şekilde paylaşılması. Burada da bu şeffaflığa uyulması ve gerçek anlamda bunun kapsamı ne olacak yani neyi konuşuyorlar şimdi biz bilmeden? Biz niyet beyanını imzaladığımızda öbür tarafta kaç polis gidecek, kaç araç gidecek, kaç asker gidecek? Biz bundan sorumluyuz değerli milletvekilleri. Yani bir polisimizin dahi can güvenliği bizim sorumluluğumuzda, onu söylemek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Sayın Erozan, buyurun.

AHMET KAMİL EROZAN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; en azından, bize sunulan bilgiler ışığında, bu niyet beyanının arkasından, şu anda öğrendiğimiz bir müzakere sonrasında, bir uygulama protokolünün geleceğini anlıyoruz. Uygulama protokolünde de bugün gündeme getirilen soruların da yanıtlarının o metinlerde bulunması gerekir diye düşünüyoruz. Bunu soruyorum çünkü eğer bir uygulama protokolü olursa, bu niyet mektubu gibi, o metnin de bizim önümüze geleceğini varsayıyorum; dolayısıyla madem sorular gündeme geldi, cevapları arkadaşlarımız not etmişlerdir, soruları not etmişlerdir, önümüze o metin geldiğinde onların yanıtlarını bulamazsak zihnimizdeki ünlem işaretlerinin sayısı artacaktır. Bunu not ettirmek isterim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Teşekkürler.

Mustafa Bey, buyurun.

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Tabii, Katar meselesi söz konusu olduğunda, genellikle dikkatle dağılıyor ve farklı alanlara giriliyor. Burada bir anlaşma var, tabii, bu anlaşma Kanal İstanbul'a kadar gitti... Önemli olan, bence, uluslararası sözleşmelerde, anlaşmalarda bizim o devletlerle yapacağımız anlaşmaların devletimize ne katacağına, ne getireceğine, devletimizin ne kazanacağına, buna odaklanmak gerekiyor. Bu hangi devlet olursa olsun, ona da ön yargılı yaklaşmamak gerekiyor diye düşünüyorum. Bence olumlu ve güzel bir anlaşma yapılmış.

Bakanımıza teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Teşekkür ederim.

Yavuz Bey, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Sayın Başkanım, öncelikle bir düzeltme yapmak isterim.

Tabii, Utku Bey'in haklı olarak "Meclisin iradesine bir saygısızlık mı söz konusu? Niyet beyanının geçmesi varsayılarak yeni bir anlaşma oluşturuluyor." şeklinde bir düşüncesi oldu. Tabii ki yüce Meclisimizin iradesine saygısızlık bulunmak hiç kimsenin haddi değil ama tabii ki Katar'dan Türkiye'de şu anda bulunan heyete atıf yapmam aslında bu anlaşma kapsamında da elbette her anlaşma gibi, bu anlaşmaları da oluşturan, içeriğini oluşturan, müzakere eden yürütmenin yetkisiyle ilgili bir atıftı, kaldı ki Katar'la zaten güvenlik anlamında da pek çok alanda da yürüyen pek çok farklı başlıkta iş birliğimiz var. Bugün Türkiye'de bulunan heyetle aslında pek çok başlığın ele alındığı, Emniyet yetkililerimizle pek çok başlığın görüşüldüğü, pek çok iş birliği alanının görüşüldüğü bir toplantı ve görüşme trafiği içerisinde cereyan ediyor. Bu bağlamda, tabii ki, bu niyet beyanı eğer geçerse bu niyet beyanı geçtikten sonra nasıl bir anlaşma müzakere edeceğimizin de hazırlıklarını yürütme olarak yapmamız gerekiyor; söylemek istediğim şey buydu. Yüce Meclisimizin iradesine herhangi bir saygısızlık veya kasit asla haddimiz olamaz, onu özellikle vurgulamak isterim.

Başta da söylemiştim Yunus Emre Bey'in sorusuna cevaben; askerlerimiz değil, polis kuvvetlerimiz, Çevik Kuvvetimiz bu kapsamda Katar'a gidecek. Dedğim gibi -tekrar altını çiziyorum- bu niyet beyanı ve uygulama protokolü geçerse. Bu zaten Katar'ın kendi iradesiyle ve kendi arzusuyla gerçekleştirmiş olduğu bir iş birliği; bu konuda da sorumluluk tamamen Katar tarafında olacak. Bunun müzakerelerini, elbette, yine, yüce Meclisimizle birlikte bu uygulama protokolü ihdas edildiğinde, hazırlandığında, yine yüce Meclisimizin huzurunda bütün bu detayları onayımıza arz edeceğiz; onu tekrar vurgulamak isterim.

Atladığım bir soru var mıydı Utku Bey?

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Gücün büyüklüğü belli mi?

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – İşte bu protokolde hepsi detaylandırılıp yüce Meclisimize tekrar arz edilecek.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Serpil Hanım, buyurun.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Grup önerisi üzerinde konuşmam olduğu için geç kaldım, öncelikle özür diliyorum.

Sayın heyete de Bakanlık heyetine de ve bütün arkadaşlara, bütün milletvekillerine merhaba demek istiyorum.

Sözlerime başlarken, öncelikle yani Türkiye'nin gündemi Kayı işçilerinin hakkını alma mücadelesinden ayrı düşünülemez -biz hazır burada Sayın Dışişleri Bakanı Yardımcısını da bulmuşken- Kayı işçileri hâlâ haklarını alamadılar ve bununla ilgili ciddi endişeleri var, bir bildiri yayınladılar, orada diyorlar ki: "Kayı İnşaat beş aylık geçici konkordato süresinin içinde, bu süreçte Kayı İnşaatın Gaziantep Şehir Hastanesinde 1 milyar liralık hissesi olduğunu, hastane projesinin dörtte 1'lik bir oranını üstlendiğini öğrendik."

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Serpil Hanım, benim usulümü az çok artık herkes biliyor, ben sözünüzü kesmek anlamında asla bir şeyi dile getirmek istemiyorum ama gündemin dışındaki konuları, biliyorsunuz, toplantı sonrasında "Var mı herhangi başka bir şey gündeme getirilmek istenen?" şeklinde bir söz veriyorum. Şu anda Yavuz Bey ve diğer arkadaşlar da bu anlaşmayla ilgili burada bulunuyorlar; onu da hatırlatmak istiyorum.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Teşekkür ederim.

Kısaca hemen toparlayıp gündeme geçeyim.

Yani bu Kayı İnşaat işçileri konkordato sürecinde bu sürenin uzatılması, bankaların işçilerin önünden geri çekilmesi, önce alacaklı olan, mağdur olan Kayı işçilerinin hakkının ödenmesi konusunda taleplerini yineliyorlar. Bakanlık bu konuda kolaylaştırıcı olacağını daha önce de söylemişti, ben burada bir kez daha hatırlatmak için bu konuya girmiş oldum.

Teşekkür ederim sabrınız için.

Şimdi, diğer konuya yani gündemimize gelirse; Sayın Bakan biz İŞİD saldırılarıyla ilgili olarak partimiz de biliyorsunuz... 7 Haziran öncesinde Türkiye'de mitingimiz bombalanmıştı ve arkasından Suruç katliamı Türkiye'de yaşandı, 10 Ekim katliamı yaşandı. Bu katliamları gerçekleştirenler bu İŞİD ve onun türevi olan örgütlerdir. Yüzlerce insanımızı kaybettik, yüzlerce yaralılar oldu, çok acı çektik bu konu sebebiyle.

Yine, burada da Katar'da oluşabilecek bu tarz eylemlere karşı Türkiye'nin desteği üzerine bir teklif bu. Toplumsal olaylara müdahalede İçişleri Bakanlığına bağlı kolluk kuvvetlerinin ihlal dosyası oldukça kabarık durumda Türkiye'de; orantısız güçle müdahale, keyfi gözaltı, gözaltında işkence gibi olaylar da var, bizim kendi kolluğumuzun da böyle şeyleri var. Dolayısıyla hem Türkiye'deki bu katliamları önleyememiş, bu katliamların olmasından önce gerekli tedbirleri almamış, istihbaratı almamış, bu konuda herhangi bir çözüm üretmemiş bir kollukla karşı karşıyayız. Türkiye'de Gezi direnişinin yıl dönümündeyiz ve orada da orantısız şiddet kullandığı ve pek çok insanın yaşamını yitirdiği, pek çok insanın uzvunu kaybettiği, gözünü kaybettiği böyle bir kolluktan bahsediyoruz, kolluk kuvvetlerinden bahsediyoruz yani sicili oldukça kabarık. Bir taraftan da şöyle bir şey de var yine Türkiye'nin dış politikası açısından -düdü sanırım, basına düştü- "Türkiye Afrin'e radikal İslamcılar yerleştiriyor." diye bir rapor var. Tehdit Altındaki Halklar Topluluğunun, Türkiye'nin Afrin'de...

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Serpil Hanım, anlaşma konusuna lütfen gelebilirsiniz sevinirim.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Geliyorum, bu çok bağlantılı.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Lütfen, lütfen...

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Türkiye'nin Afrin'de demografik yapıyı değiştirdiğini ve Kürtleri çıkararak yerlerine -tırnak içinde kullanmış- radikal İslamcılarını yerleştirdiğini ifade ediyor ve burada demografik yapının nasıl değiştirildiğine dair gerçekten ciddi bilgiler de var. Yani, Türkiye'nin bu tür yapılarla girdiği ilişkilere dair aslında pek çok itham var, iddia var ve Türkiye'nin de bu konuda ortaya koyduğu pek çok yanlış politika var.

Dolayısıyla, bütün bunları alt alta koyduğumuz zaman -ben çok hızlı ve atlayarak gittim- yani bu İŞİD tehdidi vardı Katar'da, yedi yıl önce bu tehdit ifade edilmişti, Dünya Kupası organizasyonunda söz konusu tehditten bahsediliyordu. Bu ihtimalin göz önünde bulundurulması bakımından HDP olarak, bu sorunların çözülmesi noktasında Türkiye'nin iyi bir partner, iyi bir yol açıcı çözüm gücü de olacağını düşünmüyoruz çünkü dediğim gibi hem İŞİD uzantıları ile Türkiye'nin sürdürdüğü ilişkilerden kaynaklı olarak hem Türkiye'nin kendi topraklarında çok yakın bir tarihte İŞİD katliamlarına yönelik olarak bir çözüm gücü olmaması hem de Türkiye'de kolluk kuvvetinin toplumsal olaylara yönelik olarak kullandığı yöntemlerin insan hakları ihlallerini ortaya koyduğundan kaynaklı olarak buna şerhimizi koyduğumuzu burada ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Teşekkür ediyorum.

Covid döneminde olduğumuzu hatırlatıp, danışmanlarla ilgili söylediğim konuyu Serpil Hanım'a da hatırlatmak istiyorum, takdir sizindir.

Evet, Kamil Bey, buyurun.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Evet, teşekkür ederim Değerli Başkanım.

Çok kıymetli Komisyon üyesi arkadaşlar, Sayın Bakanım; gerçekten daha önceki görüşmelerimizde de zaman zaman ifade ettik; Dışişleri Komisyonu, özellikle diğer komisyonlarla mukayese edildiğinde daha spesifik bir alanla ilgili. Böyle, gündemimize bağlı kalarak toplantı yapılması... Çünkü, hepimizin zamanı çok kıymetli, yasama organının birer temsilcisiyiz; gerçekten Türkiye'nin 600 seçilmiş insanının bütün meseleleri gündemine yani mevzuya, zaman ve zemine uygun bir şekilde ifade etme zorunlulukları var. Dolayısıyla, ben tekrar usul konusunda hakikaten dikkatlerinizi çekmek istiyorum, biliyorum tolerans eşliğiniz çok yüksek ama insicam dağılınca da bu sefer konudan uzaklaşıyoruz.

Yani, şimdi, sanatta, edebiyatta "ajit propaganda" diye bir yöntem var; ajite ederek propaganda yapmak, ajitasyon, "agitprop" diyorlar kısaca. Yani, böyle seyirciyi ya da dinleyiciyi provoke ederek bir nevi korsan bir propaganda şekline dönüştürmeden, mevzuya bağlı kalarak... Yani, gündem maddesi malum, 3'üncü maddemiz: Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti Arasında Büyük Çaplı Organizasyonların Yerine Getirilmesinde İş Birliği Konulu Niyet Mektubunun Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi. Yani, o kadar açık ki: Bir iş birliği, büyük bir organizasyondaki iş birliği. Bu, savaş tezkeresi değil, ülkenin savunma politikalarına katkı değil; uluslararası bir organizasyon. Hepimiz de gayriresmî biliyoruz ki sportif faaliyetin organizasyonunda birtakım konularda yardımcı olunması konusunda bir niyet mektubu. Bu niyet mektubu, sanki bir karar alma, gizli saklı, milletten kaçırarak, Meclisten kaçırarak bir karar alma, içini doldurma gibi algılanıyor. Hayır, bunun akabinde kanun gerekiyorsa, yasamanın karar alması gerekiyorsa zaten Meclise gelecek, biz de onları detaylı konuşacağız ama bunun dışına çıkıp da...

Yani, özellikle gerçekten bütün dünyanın takdirine şayan, terörle bir mücadele azim ve kararlılığı gösteren -ve bu sabah, 2 yavrumuzu şehit verdik- Türkiye, artık huzur cenneti, huzur ülkesi hâline gelmişken, dikkatleri dağıtarak “İŞİD militanları geçmişte şöyle olmuştu, patlama olmadan önce keşke alınsaydı.” falan filan... İşte, o “keşke”ler realize edildi, artık alınıyor; sınırdan geçişleri yasak, sınır ötesinde PKK ve uzantılarının artık varlığı söz konusu değil. Hatta orada, sözüm ona kontrollerinde olan Münbiç de dâhil, bugün millet sokağa çıktı “Bıktık artık, bu PKK’nın ve uzantılarının burada milleti zapturapt altına alıp her türlü işkenceyi, kötülüğü, pisliği, rezaleti reva görmesini kabul edemiyoruz.” dediler ve yürüyüş yaptılar.

Dolayısıyla, içeride ve dışarıda, İŞİD başta olmak üzere, terör örgütleri arasında hiçbir ayırım yapmaksızın, Türkiye’de bir vatandaşımızın tırnağına halel getirmeyi amaçlayan kim varsa -İŞİD olur, DEAŞ olur, PKK, YPG, PYD, DHKP-C; ne olursa olsun- hepsine karşı Türk Silahlı Kuvvetleri ve diğer kolluk kuvvetlerimizin yetkili organları büyük bir mücadele verdiler, bedel ödediler. Bugün sınırın ötesinde de içerisinde de huzur temin edilmiştir. Yani, böyle sürekli onları demoralize edici, başarılarını yok sayıcı birtakım ifadeler gerçekten kamu vicdanında yok hükmündedir.

Bu dilek ve temennilerle, tekrar özür dileyerek, affınıza sığınarak ben de gündemden çıkmak zorunda kaldım çünkü gerçekten yani Katar’ı konuşacağız, Katar dışında her şeyi konuşuyoruz. Bir an önce işimize bakıp, günlük yaptığımız plan programımıza bağlı kalarak, dışarıda seçmenimize, tebaamıza, ait olduğumuz gruplara -legal, illegal ne varsa- mesajlarımız farklı platformlardan verilsin diye düşünüyoruz.

Ben gerçekten tekrar dikkatinizi lütfen... Bu, gündemdeki maddelere bağlı kalarak yürütülmesi noktasında hassasiyetimizi arz ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Teşekkür ediyorum Kamil Hocam.

Maalesef biraz evvel yine karar yeter sayısı bulunamamış, dolayısıyla ben toplantıya tekrar ara vermek durumunda kalacağım.

Yalnız, ara vermeden önce, Yavuz Bey’e söz vermeden önce, ben de bir şey ekleyecektim Serpil Hanım’ın dile getirdiği konularda, Türkiye Cumhuriyeti devletinin bir vatandaşı olarak, bir milletvekili olarak, Komisyon Başkanı olarak değil. Dile getirdiği sözlerin içerisinde, bu ülkede 40 binden fazla insanın katline sebep olmuş, cani ve katil bir terör örgütünü de -yani PKK terör örgütünü de o andığı terör örgütleri arasında anmasını beklerdim sorusunda, bunu da söylemiş olayım.

Toplantıya saat 17.20’ye kadar ara veriyorum.

Teşekkür ediyorum.

Kapanma Saati: 16.57

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 17.21****BAŞKAN: Akif Çağatay KILIÇ (İstanbul)****BAŞKAN VEKİLİ: Ahmet Berat ÇONKAR (İstanbul)****SÖZCÜ: Sena Nur ÇELİK (Antalya)****KÂTİP: Ceyda BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir)**

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Evet, arkadaşlar, aramızdan sonra toplantımıza devam ediyoruz.

Ara vermeden önce söz sırası Sayın Ünal Çeviköz’deydi.

Sayın Çeviköz, buyurun.

AHMET ÜNAL ÇEVİKÖZ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, bu niyet mektubu ya da işte elimizdeki, önümüzdeki enstrüman bence önemli. Bir kere, bunu “Niçin Katar olduğu zaman bu kadar duyarlılık oluyor.” diye dile getiren arkadaşlar oldu. Ben bu duyarlılığın sebebini anlatmak istiyorum, birkaç unsura değineceğim: Birincisi, Türkiye ile Katar arasında 2001 yılında yapılmış olan bir Güvenlik İşbirliği Anlaşması var. Bunun ardından Türkiye, Katar’da belli bir miktar asker bulundurmak için ve bir üs kurmak için de ayrıca 2000’li yılların 2’nci onluk diliminde yeni bir anlaşma imzaladı ve bir tezkereyle oraya belli bir asker de gönderildi; şu anda da zannediyorum, 700 kadar da askerimiz var.

Şimdi, anladığım kadarıyla bu ikisi yetmiyor. Tabii, bunlar imzalandığı zaman Katar’ın Dünya Kupası’nı üstleneceği veya böyle bir organizasyonun altına gireceği de belli değildi. Katar böyle bir organizasyonu aldıktan sonra Katar’ın imkânlarının böyle bir organizasyonun güvenliğini sağlamanın mümkün olamayacağı sonucuna varılmış olmalı ki Türkiye’nin tecrübesinden bu şekilde yararlanmak isteniyor. Dolayısıyla, bu niyet mektubu ve yine bugün öğrendiğimize göre bu niyet mektubunu desteklemek amacıyla çok daha kapsamlı bir muhtemelen mutabakat zaptı, anlaşma veya başka bir enstrüman gündeme gelecek.

Şimdi, Katar konusu neden hassas, bir kere Katar, Körfez’de Suudi Arabistan’la, Birleşik Arap Emirlikleri’yle ve Körfez İşbirliği Konseyi içindeki diğer ülkelerle sıkıntıları olan bir ülke. Öte yandan, bu yıl bildiğim kadarıyla Katar’da seçimler yapılacak. Yani Katar deyip de geçmeyiniz, sistem açısından, yapısı itibarıyla nasıl olsa Katar’da seçimler çok önemli bir değişiklik yaratmaz diye bir beklenti içinde de olmamak gerekir. Katar’daki seçimler başka ülkelerin müdahaleleri üzerinden sıkıntılı bir sürece girilmesine yol açabilir.

Şimdi, biz, bir yandan Güvenlik İşbirliği Anlaşması varken, bir yandan orada 700 asker bulundururken ve muhtemelen bu asker sayısını da önümüzdeki dönemde artıracakken şimdi bu niyet mektubu ve arkasından gelecek olan başka bir enstrümanla bu sefer bir de Katar’a Emniyet görevlilerimizi göndermeyi düşünüyoruz. Şimdi, bütün bunların hepsini alt alta koyduğumuzda, burada gerekçede deniyor ki: “2022 yılında Katar’da düzenlenecek Dünya Kupası organizasyonu esnasında yapılacak bilgi ve tecrübe paylaşımıyla iki ülke arasında yürütülmekte olan güvenlik iş birliği faaliyetlerinin daha da pekiştirilmesi amaçlanmaktadır.”

Bir kere 2001 tarihli Güvenlik Anlaşması zaten terörizme karşı mücadeleyi öngörüyor; esas itibarıyla zaten o maksatla imzalanmış bir anlaşma. Büyük çapta organizasyonlar derken Türkiye, çok şüktür, hakikaten çok büyük çapta organizasyonlara ev sahipliği yapmıştır. Örneğin Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı Zirvesi, NATO Zirvesi, Habitat Konferansları gibi hakikaten Birleşmiş Milletler mikyasında katılımcıların olduğu çok büyük organizasyonlara ev sahipliği yapmıştır ama...

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Spor organizasyonlarını da yaptık.

AHMET ÜNAL ÇEVİKÖZ (İstanbul) – Ama siz, Spor Bakanı olarak elbette yaptınız fakat bir Dünya Kupası ve bir olimpiyata henüz ev sahipliği yapmadık.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – İştme Engelliler Olimpiyatını Samsun’da yaptık.

AHMET ÜNAL ÇEVİKÖZ (İstanbul) – Şimdi oraya geliyorum zaten. Samsun, zaten sizin eviniz olduğu için orada güvenlikle hiçbir kuşum yok, merak etmeyin.

Böyle bir organizasyonun tecrübesini edinmiş olmayan bir Türkiye’nin Katar’la nasıl bir bilgi ve deneyim paylaşacağımı ben açıkçası soruyorum.

İkinci olarak, bütün büyük organizasyonların hepsinden, bu tür spor organizasyonlarının niteliğinin farklı olduğunu vaktiyle bir Bakanlık yapmış olduğu için bizzat Sayın Başkanımız, herhâlde çok daha iyi takdir edecektir. Onun için ciddi riskler olduğunu düşünüyorum. Katar’ın özelliğinden dolayı ciddi riskler olduğunu düşünüyorum. Bölgedeki ülkelerle ilişkileri açısından, Suudi Arabistan’la, İran’la ilişkileri açısından riskler olduğunu düşünüyorum ve bütün bu risklerin de hepsinin altında neredeyse -tabirimi lütfen mazur görünüz- Katar’ın jandarmalığını Türkiye’nin askerine ve Türkiye’nin Emniyet görevlilerine veriyormuşuz gibi bir izlenim ediniyorum. Ben bunu doğru bulmuyorum ve bunu doğru bulmadığımız için biz bu niyet mektubuna ve hatta şimdiden kendimizi bağlayacak olsak dahi bundan sonra gelecek olan diğer enstrümana karşı itirazımız olduğunu şimdiden beyan etmek istiyorum. Şerhimizi de hazırlıyoruz.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Evet, Hasan Bey, buyurun.

HASAN TURAN (İstanbul) – Evet, Sayın Başkanım, şimdi, daha önce bazı arkadaşlarımızın konuşmalarında “Katar’ı bizim için özel kılan nedir?” diye bir soru geçti, bir konuşma geçti.

Arkadaşlar, bizim için her şeyden önce ülkelerle ilişki kurduğumuzda bizi ilgilendiren ve özel kılan, ülkemizin çıkarları, milletimizin menfaatleridir; bir ülke başka bir ülkeyle bunun için ilişki kurar ancak çok köklü tarih ve kültürel bağlarımız olan da bir ülkeden bahsediyoruz. Örneğin, Türk birliğini ziyaret ettik. Türk Birliğini ziyaretimizde paşamızdan brifing aldık, bir paşamız -burada arkadaşlarımızın her biri bunu gözlemledi. Siyasal, kültürel veyahut da ideolojik anlamda hangi anlayış yakın olduğu veya olmadığıyla ilgili hiçbir fikrimiz de yok; bir devlet görevlisi olarak görevini yapıyor- ülkemizin burada bulunmasının ülkemiz açısından ve Katar açısından önemini ve kıymetini heyecanlı bir şekilde bize anlattı, dinledik, gurur duyduk. Şeref salonunu ziyaret ettiğimizde orada bir fotoğraf sergisi vardı -ben fotoğrafları çektim, kaydettim- 1890’lı yıllara ait bir Osmanlıca belge; İstanbul’la yazışma ki Katar kazasına Hükümet konağı yapılması ve işte, oradaki diğer ihtiyaçların giderilmesiyle ilgili bir yazışmayı içeriyordu. Hiçbir problemimiz de olmamış diğer ülkelerde yaşadığımız yer yer iç isyanlar, ayaklanmalar gibi. Âdeti tarihte yaşadığımız güzel ilişkiler, hatta oraya atadığımız, orayı yöneten, idareyi elinde tutan yönetimden gelen ailelerin mensuplarıyla tarih boyunca devam eden güzel ilişkileriniz var ve bu ilişki bugün, -hani “Dede ekşi elma yemiş, torunun ağzı kamaşmış.” derler Anadolu’da- dünkü güzel ilişkiniz aynen bu şekilde devam ediyor.

Bazı ülkelerin gücü sadece nüfusu ve yüz ölçümüyle de değerlendirilmez. Örneğin, bugün, Katar dediğimiz zaman Rusya'dan, İran'dan sonra dünya gaz rezervinin yüzde 27,5'ünü elinde tutan bir ülkeden bahsediyoruz; bu, özel kılar bir ülkeyi. Bugün Londra'da, Paris'te ve batı başkentlerinde çok ciddi gayrimenkulleri olan bir ülkeden bahsediyoruz, Volkswagen'in yüzde 17'sini satın alıyor ve şu anda elinde tutuyor. Paris Saint-Germain takımını -orada gezdiğimizde havalimanında ofisini gördük- Katarlılar satın almış, elinde tutuyor, dünyanın her bir yerinde burada saymakla bitiremeyeceğimiz, Siemens'ten bilmem neye kadar birçok yatırımı var.

Arkadaşlar, şunu kendi ülkemin bir vatandaşı olarak söylemek isterim -kendi arkadaşlarımızla özel muhabbetlerimizde geçmiş olan muhabbetimizi burada bir siyasal üsluba dönüştürmek falan da istemem; yani siyaset bir nezaket işidir ama- hepimizin gördüğü manzara şu: Gittiğimiz yerde siyaseti ve ideolojisi ne olursa olsun bir Türk vatandaşını kenara çektiğimizde "Ağabey, ilişkilerimizin artması bizim işimize yarıyor." diyen bir vatandaşımızı gördüğümüzde yaptığımız işin doğruluğunu veya yanlışlığını test ederiz. Biz bunu gördük orada; yani -sandık sonuçlarına baktığımızda, söylemek istemem ama kendi şeyimde olmadığı için- yüzde 80 belki orada bulunan yurttaşlarımız bizim siyasal partimize değil de belki diğer ittifaka oy verdiği hâlde Türkiye'nin artan ilişkilerinden memnun olan bir anlayışı açıkça size ifade ediyor.

Şimdi, biz... Yani şöyle bir şey var: Londra'da istediğini yapabilir, Paris'te istediğini yapabilir, Almanya'da istediğini yapabilir, Amerika'da istediğini yapabilir ama bize geldiği zaman sürekli, hatta bize şu soru soruldu: "Ya, bizim ilişkilerimiz yani Türkiye'yle -bizim burada her konuştüğümüz, artık açık bir dünyada yaşıyoruz, kapalı bir rejim, dünyada değiliz, anında gidiyor- ola ki yarın bir siyasi iklim değişikliği olsa..." E, bu şimdi, biz o zaman eleştiri getiriyoruz bazen; arkadaşlar, bu bir AK PARTİ, bu bir iktidar düşmanlığı değil, Türkiye'ye zarar vermeye dönüşüyor dediğimizde tam da demek istediğimiz şey bu oluyor çünkü oradaki adam diyor ki size: "Türkiye'de bir kanatın beni istemediğini açıkça beyan ettiğini sürekli ifade ederse ben o zaman sizin ülkenize gelmekten veya sizi davet etmekten uzak dururum." "O tutumda davranırım." demek istiyor. Biz de kendi aramızda bütün arkadaşlarımız hatta beraber gittiğimiz heyetteki diğer -sizlerin de içinde bulunduğu- arkadaşlarımızla "Biz köklü bir devletiz, geleneklerimiz var, hukuka dikkat ederiz; tabii ki ülkelerimizin devamlılığı vardır, ilişkileri vardır." falan diye tabiri caizse karşımızdaki partnerlerimizi rahatsız etmeyecek bir tutum ve davranış içerisinde mukabelede bulunduk. Tabii, yani "Karakolda doğru söyler, mahkemede şaşar." misali buraya gelince başka türlü bir tutum, oraya gidince başka türlü bir tutum göstermemeli, her birimiz bu ülkenin bir yurttaşı olarak gittiğimiz her bir yerde ister iktidarda olalım ister muhalefette, oradan ülkemize bir katma değer kazandırılmasının arayışı içinde olmalıyız. Ben bu düşüncedeyim, bu kanaatteyim.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Hasan Bey, herkese yaptığım uyarı çerçevesinde sizden toparlamayı rica ediyorum.

HASAN TURAN (İstanbul) – Bir cümle daha ifade edeceğim.

Şimdi, şunu kabul etmek mümkün değil Sayın Başkan: "Bizim güvenlik kuvvetlerimiz zaten içerideki toplumsal olaylarda gayet nobran davranıyor, vatandaşımızı dövüyor, şiddet uyguluyor; dolayısıyla, gidip de bir ülkede hangi organizasyon desteği verecek?" demek açıkça güvenlik kuvvetlerimizi aşağılamaktır, onları tahkir etmektir; bu kabul edilemez. Her güvenlik kuvvetlerinin her toplumsal olaydaki uygulamalarında yer yer istenmeyen davranışlar olabilir ancak böyle bir algıyla, böyle bir kanaatle güvenlik güçlerimizi tahkir etmek, sonra "Bu güvenlik güçlerimiz gidince orada ne yapacak?" demek neye muhalefettir, neye düşmanlıktır; bunun adını herkes, burada her vicdan sahibi koyar diye düşünüyorum.

Orada Amerikalıların, Fransa'nın askerî birliklerinin olduğunu hatta bizim tezkeremizin içerisinde deniz ve hava unsurlarının da olması gerektiğiyle ilgili madde olmasına rağmen henüz onları tamamlamadığımızı, onları da tamamlarsak daha güçlü, kuvvetli konumda olacağımızı bizim oradaki askerî yetkililerimiz bizlere detaylı bir şekilde anlattı, Amerikalıların, İtalyanların, Fransızların nasıl anlaşmalar yaparak ne kadar silah satmanın arayışı içerisinde olduklarını, bizim de başka iş birliğimizden dolayı yerli savunma sanayimizden ne kadar silah sattığımız ve bunun da aynı zamanda bir alışverişe dönüştüğüyle ilgili güzel örnekler verdi ve biz bundan gururlandık, onur duyduk. Bizim dediğim gibi burada tek özelimiz ve önceliğimiz, ülkemizin çıkarları, milletimizin menfaatleridir; buna hizmet eden her anlaşmanın altına da bu milletin bir mebusu, bir milletvekili olarak imza atarız.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Teşekkür ederim Hasan Bey.

Serpil Hanım, buyurun.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Burada, tabii, farklı partilerden buradayız ve farklı görüşlerimiz var, Türkiye'nin sorunlarına farklı çözüm önerilerimiz var. Eğer aynı düşünseydik zaten o zaman aynı parti içerisinde olabilirdik. Ben, burada, bu önergeye şerhimi ifade ederken konunun dışına da çıkmadım ayrıca, aslında konunun tam da içinde şeyler söyledim ve çok özet söyledim. Aslında benim önümde bir sayfalık muhalefet şerhi var, yani özet olarak söyledim. Hani burada sizin, buradaki Sayın Milletvekilinin “Konunun dışına çıkılıyor, çıkılmasın.” diye Komisyon Başkanımız üzerinde bir basınç oluşturmaya çalışmasına karşılık, ben de burada farklı görüşlerimizi ifade etmek için bu Komisyonun demokratik bir şekilde işlemesi gerektiğini hatırlatmak istiyorum, böyle bir basınç yapmak istiyorum Komisyon Başkanımıza. Yani sizin en son söylediğiniz, yani kapatırken söylediğiniz şey konusundaysa Sayın Başkan, çatışma ve bu çatışmaya dair sorunlar hakkında gene aynı düşünmüyoruz, farklı görüşlerimiz var. Dolayısıyla, hani sürekli olarak hamasi ifadelerle kendini ifade eden, tekrar eden, çözüm bulamayan bir Türkiye'yle karşı karşıyayız. O yüzden bu tür ifadelerle karşıımızdaki siyasi özneyi kendimiz gibi kılmaya çalışma çabalarından uzak durmamız gerekiyor. Elbette farklı görüşlerimiz var, farklı çözüm önerilerimiz var.

Bir de ben bu terör retoriğinden çıkılması gerektiğini düşünüyorum. Biz Kürt sorununun demokratik çözümü için çok bedel ödeyen bir partiyiz; eş başkanlarımız dört yılı aştı zindanlarda. Bedelini biz ödüyoruz, Grup Başkan Vekillerimiz, bu sıralarda oturan arkadaşlarımız şu anda zindanlarda; çatışmalara çözüm aradıkları için, “barış” dedikleri için, barış mücadelesi yürüttükleri için içerideler. Yani dolayısıyla, hani böyle bizleri dar kalıplar içerisine sokmak yerine birlikte sorunları herkes kendi çözüm önerileri çerçevesinde tartışmalı.

Ben Türkiye'nin komşularıyla barış içerisinde, dostluk içerisinde ilişkiler kurması gerektiğini savunuyorum; partimiz bunu savunuyor. Türkiye, şu anda dostlarını oldukça kaybetmiş hatta neredeyse dostu kalmamış bir ülke, dostları artmalı; bunu savunuyoruz, barışı savunuyoruz. Daha ne diyelim, daha nasıl ifade edelim kendimizi? Kendimizi doğru ifade ediyoruz; bunu değersizleştiren, bunu sanki konu dışıymış gibi ifade eden düşüncelere katılmıyorum. Elbette, bakın, sizler de benim hiç katılmadığım şeyleri ifade ediyorsunuz burada diğer milletvekilleri açısından ama ben bu konuda söz alıp oralara cevap vermiyorum; bunlar normaldir çünkü farklı partileriz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Serpil Hanım, direkt bana bir atıfta bulunduğunuz için Kamil Hocama söz vermeden cevap vermek isterim Komisyon Başkanı olarak. “Baskı” kelimesini kullandınız. Komisyon Başkanı olarak Komisyonu nasıl yöneteceğime ben karar verme yetkisine

sahibim, zannedersem yetisine de sahip olduğumu düşünüyorum. Benim size yaptığım uyarı, başladığımız anda konuyla alakalı bir şey söylemediğiniz için idi; tamamen başka bir konuyla alakalı... Birinci anda söylemedim fark ettiyseniz, bekledim biraz; bu bir.

İki: Muhalefet şerhini dile getirdiniz, muhalefet şerhini zaten verme hakkınız var, onu zaten eke koyacaksınız; burada bir sayfalık bir muhalefet şerhini okumak, takdir edersiniz ki aynısını oraya koyacağımız bir şeyi okumak bir anlam ifade etmez.

Üçüncüsü, benim toplantıyı kapatmadan önce söylediğim söz şuydu: Sizin dile getirmiş olduğunuz birtakım terör örgütlerinin isimleri oldu; konuşmanız içerisinde sizin dile getirdiğiniz, Emniyet teşkilatımızın ve askerimizin, güvenlik güçlerimizin mücadele ettiği. O terör örgütlerinin isimlerini sayarken Türkiye'nin bugüne kadar en ağır insan kaybına uğradığı, vatandaşımızı kaybettiğimiz, polisimizin, askerimizin şehit olduğu ve bu ülkede katliamlara canı bir şekilde sebep olan terör örgütünü, PKK terör örgütünü isimlendirmediniz. Ben buna atıfta bulundum ve tekrar söylüyorum, bunun bir siyasi parti farklılığı içerisinde olmakla hiçbir alakası yok. Doğrudan bana söylediğiniz için cevap veriyorum. Evet, siyasi olarak burada farklı partilere mensubuz. Siyasi parti mensubiyetimiz, farklı çözüm önerilerinin, farklı görüşlerin dile getirilmesiyle alakalıdır ancak tüm dünyanın terör örgütü olarak kabul ettiği bir örgüte "terör örgütü" diyememenin farklı bir şey olduğunu düşünüyorum.

Bu konuyu da burada daha fazla uzatmak istemiyorum ama PKK, bir terör örgütüdür, böyledir ve canice katliamlar yapmıştır, bu ülkenin 40 bin evladının toprak altına girmiş olmasına yani canını kaybetmiş olmasına sebebiyet vermiştir. Bu terör örgütüne de dünyanın neresinde olursak olalım, Türkiye Cumhuriyeti devletinin vatandaşları olarak da biz "terör örgütü" demeye mecburuz diye düşünüyorum.

Burada bu bahsi kapatıp Kamil Hocama sözü veriyorum.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Teşekkür ederim Başkanım.

Gerçekten burada hakem pozisyonunda olan tutanaklardır. Ben böyle bir suçlamayı kabul etmiyorum, tutanaklara baktığımızda zaten görünecek kim ne söyledi çok açık, net.

Gündem maddesi sarıh, Katar'la ilgili bir metin, bir ön... Sportif bir faaliyette, büyük bir organizasyonda Türkiye'nin yardımına ihtiyaç var mı, yok mu, bu konuda biz ne diyeceğiz; bunu konuşacağız ama bunun öncesinde böyle barış güzellemleri içerisine döşenmiş gizli bir propaganda niteliği taşıyan bir konuşma olunca ben... Daha önce de geçmişte yaşadık. Bu kurulda tabii ki eleştiri yapılacak, tabii ki siyasi mülahazalar ışığında birtakım olayları yorumlayacağız ama burada hiç alakası olmayan; efendim IŞİD terör örgütünden başlandı, oradan, saldırı öncesi önlemesi gerekirken önleyemedi, bir sürü insan kolunu, bacağını, ayağını kaybetti, biz bunun yıllarca mahcubiyetini yaşadık, işte, kurban olduk; efendim, bir duygu sömürsü metni gibi... Doğru, Türkiye'de bir bedel ödendi.

Allah'a şükür, nerede neyi söyleyeceğim noktasında, insani, akademik ve seçilmiş olmam hasebiyle milletvekili müktesebatım bunları çok yerinde söyleme kabiliyetini bana kazandırmıştır. Dolayısıyla, biz böyle, gerçekten ortamı, zamanı, zemini birbirine karıştıracak bir mahiyette konuşma yapmadık. Ben şunu söyledim: Türkiye bir bedel ödedi, güvenlik kuvvetlerimiz çok ağır bedeller ödedi, şehit sayımız da bir hayli fazla. Evet, bu millet sadece İstanbul'da, Beşiktaş'ta bomba atışında, terörist saldırıda bedel ödemedi; Kızılay'da bedel ödedi, Bingöl'de bedel ödedi, Iğdır'da bedel ödedi, Erzurum'un köylerinde bedel ödedi, 40 bin şehit verdi. Kime? "PKK" denen bir zilletin saldırılarına. Kime kastetmişti? Bu milletin birliğine, bekasına kasteden bir terörist yapı.

Şimdi, İŞİD üzerinden böyle... Açık ve net, bu Türkiye Cumhuriyeti'nin bir vatandaşı olarak, siyasi kimliğimden ari olarak söylüyorum; bu milletin herhangi bir ferdine kasteden, canına, malına, ırzına, her türlü varlığına kasteden kim varsa lanetimizin muhatabıdır. Lanetliyoruz açıkça ve mademki bu Meclis çatısı altındayız, bunu hepimizin rahat bir şekilde söylemesi lazım çünkü bu milletin seçilmişleri olarak bizim buraya aidiyetimizin bir nedeni de ülkenin birliği, bekası, güvenliği konusunda hemfikir olmamız gerekir ama şimdi, Allah aşkına... Hafızam benim güçlü bu konularda, takipçisiyiz. Yani bize herhangi bir talimat, bir bilgi, belge verilmiyor, biz onlara göre konuşmuyoruz; sebep sonuç çıkarıp, bilgi dağarcığımızı belirli bir süzgeçten geçirip fikir oluşturma kabiliyetimiz var çünkü Türk milletinin en büyük karakteri bağımsızlığıdır. Biz, bağımsız Allah'a şükür; bir bağımsız birey olarak yaşamasını öğrendik bu topraklarda çünkü ağır bedeller ödedik. Kızılay saldırısındaki bombayı kuran, canlı bomba olan kadının adına kitap yazıp da öyle barış güzellemesi müzellemesi yapmasın kimse. Bu terörist saldırıda, orada ölen kardeşlerimizin mahvına, günahına, sorumluluğuna o kadın kadar onlar da tabidir. Dolayısıyla, öyle heykelini dikmekle kahraman olunmuyor. Caninin heykelini dikmenin de hiçbir insan hakkıyla, hiçbir demokrasiyle açıklanacak, bağdaşacak bir şeyi yok.

Ne haddimdir benim baskı yapmak, ben sadece şunu söyledim: Geçen toplantılarda benzer şeyler oldu. Yani burada hepimizin belirli bir planı, programı var; gerçekten sağlığımızdan oluyoruz, çok riskli bir ortamdayız, yaşadık bunları. Dolayısıyla, Katar'sa Katar'ı konuşalım, Katar'la ilgili lehte, aleyhte, enine uzununa her şeyi söyleyelim ama Katar'dan çıkıp genel siyasetle, iç siyaseti, dış siyaseti, polisi, askeri, şunu bunu, terör örgütlerini katarak birilerine birtakım mesaj verip çekim yaparak, dışarıya bunu bir şekilde pazarlayarak varılacak bir nokta yoktur; ben bunu söylemeye çalıştım ve bunda da ısrarla aynı şeyi usulen söylüyorum yani.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Sağ olun Hocam, sizden de rica ediyorum diyecektim.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Özür dilerim, sözlerim bu kadar.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Estağfurullah, peki, tamam.

Derya Hanım, buyurun.

DERYA BAKBAK (Gaziantep) – Sayın Başkanım ve çok kıymetli Komisyon üyelerimiz, biraz önce ilk konunun başlangıcında vekilimiz Gaziantep Hastanesinden, farklı bir konudan bahsetti; konu Gaziantep Hastanesiydi, orada çalışan... Ben şu konuda bir açıklama yapmak istiyorum başlangıçta: Sayın Cumhurbaşkanımızın önderliğinde Sağlık Bakanımız konuyu çok yakinen takip ediyorlar bir an önce bu konunun yürütülmesi ve çözüme kavuşturulması açısından. Biz de Gaziantep olarak bu hastanenin bir an önce tamamlanması ve bitirilmesi arzusundayız çünkü Covid sürecinde de bütün Türkiye, bütün dünya gördü ki hastanelerimiz, sağlık personelimiz bu alanda önemli. Şehrin de bu konuda önemli bir ihtiyacı var. Bakanımız da Cumhurbaşkanımız da konuya son derece hâkimler, gerek uluslararası açıdan sorunun çözümü gerekse de Türkiye açısından önemi konusunda konuya hâkimler, hızlı bir şekilde çözüme ulaştırmak için uğraşıyorlar.

Diğer konu: Katar olimpiyat... Aslında “büyük organizasyon”la kastedilenin olimpiyat müsabakaları olduğunu anlıyorum. Gerek mimari açıdan gerekse...

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Pardon, FIFA Dünya Kupası, Futbol Dünya Kupası.

DERYA BAKBAK (Gaziantep) – Futbol, Dünya Kupası mı? Anladım, FIFA.

Ben meslek icabı -mimarım- olimpiyat yapıları bakımından dünyaca ünlü yapıların olduğunu, örnek gösterdiğimiz yapıları biliyorum burada.

Burada, tabii, görünen sadece bir kupayken uluslararası anlaşmalar ve ilişkiler her zaman, her alanda iş birliğini daha yukarıya taşıyacak bir anlam ifade eder. Burada gerek askerî açıdan olsun gerekse emniyet güçleri açısından konu çok önemli ve emniyet güçlerimizle ilgili bu iyi niyetli olan sürecin farklı yorumlanmasına ben çok üzüldüm. Burada, Kürt vatandaşlarımız için biz AK PARTİ olarak hiçbir zaman ayırım içerisine girmedik; bu Kürt'tü, bu bilmem neydi, bu Alevi'ydi, bu Sünni'ydi; hiçbir zaman böyle bir ayırımımız olmadı. Bunun farklı alanda, PKK/PYD'yle karıştırılarak, bütünleştirilerek olayın anlatılması beni üzdü çünkü Gaziantep'te de Emniyetin, karakolun önünde olan patlamalarla normal vatandaşın, evinde çocuğunu emziren annenin, üst katta çocuğunu emziren annenin şehit olduğunu biliyorum. Karşıyaka Karakolu'na yapılan patlamayla üst katta hiçbir şeyden haberi olmayan, çocuğunu emziren annemiz şehit oldu. Yine, ana Emniyetin önünde bir patlama önceden tespit edilerek önlenildi. Bu süreç içerisinde -emniyet güçlerimiz- PKK/PYD'yle mücadelede İHA'larla, SİHA'larla, Bakanımızla, Cumhurbaşkanımızla gerçekten çok büyük bir gayret içerisinde olunan bir süreci geçiriyoruz. Bu süreçte binlerce insanımızı şehit verdik, annesini, eşini, babasını kaybeden çok küçük çocuklarımız oldu ve sahada da bunu sürekli gözlemliyoruz. Bu konudaki değerlendirmesine gerçekten üzüldüm, bununla değerlendirilmesini, birlikte yürütülmesini.

Ben bu çalışmanın her alanda, yani Katar Hükûmeti arasında “niyet mektubu” diye görünüyor ama bunun bizi her alanda yukarıya taşıyacağına inanıyorum ve bu kanun teklifinin önemli olduğunu düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Teşekkür ediyorum Derya Hanım.

Evet, Yavuz Bey başka bir soru yok benim önümde.

Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Çok teşekkür ederim Sayın Bakanım.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Tabii ki, siyasi konularla alakalı sizin bir cevap zorunluluğunuz yok, teknik olarak...

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Zaten sayın milletvekillerimiz görüşlerini ifade etti ama burada Serpil Hanım özellikle dış politikamızı da Suriye politikamızı da masaya yatıran bir iddiada bulundu, bir uluslararası rapora atıfla. Suriye'de Afrin'in İslamlaştırıldığı yönünde bir uluslararası rapora atıf yaptı; bir aktivist Alman STK'nin raporu, aslı astarı olmayan iddialar. Bugün Suriye'de demografik yapının değiştirilmesine yönelik Türk dış politikasının bir gündemi hiçbir zaman olmamıştır, bugün de yoktur, yarın da olmayacaktır; onu özellikle altını çizerek ifade etmek istiyorum. Suriye'de demografik yapıyı değiştirmeye yönelik oradan filizlenen terör örgütlerinin çabalarını hep birlikte biliyoruz. Türkiye'nin oradaki varlığı aslında terör örgütlerinin PKK/YPG-PYD'nin ve DEAŞ'ın -yine Serpil Hanımın bahsettiği DEAŞ tehdidinin- bugün ülkemizde ve bölgede belinin kırılması yönünde de çok önemli sonuçlar doğurmuştur, onu özellikle kayda geçirmek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Teşekkür ederiz.

Evet, teklifin tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin 1'inci maddesini okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE KATAR DEVLETİ HÜKÜMETİ ARASINDA
BÜYÜK ÇAPLI ORGANİZASYONLARIN YERİNE GETİRİLMESİNDE İŞ BİRLİĞİ
KONULU NİYET MEKTUBUNUN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1 - (1) 31 Ekim 2019 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti Arasında Büyük Çaplı Organizasyonların Yerine Getirilmesinde İş Birliği Konulu Niyet Mektubu”nun onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2 – (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3 – (1) Bu Kanun hükümleri Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarımıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/2546) esas numaralı Kanun Teklifi’nin Komisyon raporu hakkında Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak, Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey’in özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Akif Çağatay Kılıç

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz varsa 4 Haziran 2021 Cuma günü saat 17.00’ye kadar muhalefet şerhlerini iletmeleri gerekmektedir.

Gündemin 4’üncü maddesine geçiyoruz.

4.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı-INTERPOL Arasında 2021 Yılında İstanbul’da Düzenlenecek 89. Genel Kurul Oturumu ve İcra Komitesi Toplantıları İçin İmtiyazlar ve Muafiyetlere İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3606) (*****)

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı INTERPOL Arasında 2021 Yılında İstanbul’da Düzenlenecek 89’ncü Genel Kurul Oturumu ve İcra Komitesi Toplantıları İçin İmtiyazlar ve Muafiyetlere İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi.

(2/3606) esas numaralı Kanun Teklifi 29 Nisan 2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuş ve 10 Mayıs 2021 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

İlk sözü Dışişleri Bakanlığı temsilcimiz Sayın Yavuz Selim Bey’e vermek istiyorum.

Buyurun.

(*****) (2/3606) esas numaralı Kanun Teklifi tutağa eklidir

DIŐIŐLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Sayın Başkanım, ülkemiz 194 üyeli Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı INTERPOL'ün kurucu üyelerinden. Tüm ülkelerin üst düzey polis temsilcilerinin katıldığı Genel Kurul da bu teşkilatın en üst düzeyde yetkili organı. Genel Kurul yılda bir kez toplanıyor. Bu toplantılar, uluslararası suçlarla etkin mücadele için alınması gereken tedbirlerin görüşülmesine, karara bağlanmasına, yeni yöntem ve tekniklerin değerlendirilmesine de imkân sağlıyor. Genel Kurula ülkemiz bugüne kadar 2 kez ev sahipliği yaptı; 1955 yılındaki 24'üncü Genel Kurul İstanbul'da, 1996 yılındaki 65'inci Genel Kurul Antalya'da düzenlendi. 88'nci Genel Kurul toplantısı 2019'da Şili'nin başkenti Santiago'da yapılmıŐtı. Ülkemiz 2021 yılında düzenlenecek Genel Kurul ve İcra Komitesi toplantıları için aday oldu ve toplantıların ülkemizin ev sahipliğinde gerçekleştirilmesi kabul edildi. 89'uncu Genel Kurul 20-25 Kasım tarihleri arasında ülkemizde yapılacak; bu vesileyle, örgütün Genel Kuruldan sonraki en üst organı olan İcra Komitesi toplantıları da düzenlenecek.

Ülkemiz, INTERPOL içinde etkin ve suçla mücadelede öncü bir rol oynuyor. Bu durum esasen üye devletlerin ülkemizin Genel Kurula ev sahipliği yapması tercihlerinde de son derece etkili oldu. Salgın koşullarına rağmen 2020 yılının Mart ayından bu yana haklarında yakalama kararı bulunan 93 kişinin ülkemize iadesi sağlandı, 3 suçlu da Türkiye'de yakalanarak ilgili ülkelere iade edildi.

Bununla birlikte, tabii, teŐkilatla ilişkilerimiz 15 Temmuz hain darbe girişiminin ardından INTERPOL'ün ülkemizle iş birliğinde gösterdiği mütereddit tavır nedeniyle maalesef arzu edilen düzeyde değil, bunu da kabul ediyoruz. Genel Kurul toplantısının bu bakımdan İstanbul'da yapılması önemli bir fırsat teşkil edecek; başta FETÖ olmak üzere PKK, KCK, DEAŞ, DHKP-C gibi terör örgütleriyle mücadeleimiz ve iptal ya da reddedilen kırmızı bültenlerimiz konusundaki haklı pozisyonumuzu katılımcılara ayrıntılarıyla izah edeceğiz. Genel Kurul vesilesiyle INTERPOL sekreteryası üst düzey heyetiyle yapılacak görüşmelerde ülkemizin terörle mücadeledeki etkin rolünün ele alınması ve bu konuda sunumlar gerçekleştirilmesi planlanıyor.

Diğer yandan, ülkemizin INTERPOL'ün kurucu üyesi olarak ve suçla mücadeleye verdiği önem çerçevesinde uluslararası görünürlüğünün de artacağı muhakkak. Ev sahibi ülkenin, bu etkinliklere katılacak INTERPOL üye ülkelerin temsilcileriyle INTERPOL çalışanlarına toplantı süresince belirli güvence, imtiyaz ve muafiyetler tanınması gerekiyor; bu amaçla ev sahibi ülkeler ve INTERPOL arasında imtiyazlar ve muafiyetler anlaşması imzalanıyor; anlaşmada düzenlenen imtiyaz ve muafiyetler Genel Kurul oturumu ve İcra Komitesi toplantılarının yapılacağı tarihlerle sınırlı olacak. Bu kapsamda INTERPOL medeni, idari ve cezai konularda hukuki süreçlerin işletilmesi muafiyetinden yararlandırılıyor; katılımcılara görevlerine bağlı eylemleri için yasal süreçlerde muafiyet, kişisel bagajlarına el konulmaması, resmî evrak dokunulmazlığı, döviz işlemlerinde kolaylıklar gibi mutad ayrıcalık ve bağıışıklıklar tanınıyor. İmtiyaz ve muafiyetler toplantıya katılan üye ülke temsilcileri, heyetler, uzmanlar ve INTERPOL teşkilatı yetkilileri ve aile üyelerini kapsıyor ve katılımcılar o dönem uygulamada olabilecek karantina tedbirlerinden de muaf tutuluyor. Ayrıca, gerekmesi durumunda vize hizmeti ücretsiz olarak sağlanıyor.

Neticede INTERPOL'ün 89'uncu Genel Kurul toplantısına ev sahipliği yaparak teŐkilatla ilişkilerimizi yapıcı bir anlayıŐla idare etme irademizi bir kez daha teyit etmiş olacağız, terörle mücadeledeki yaklaşımımızı en üst düzeyde aktaracağız, ev sahipliğimiz küresel terörizm ve sınırsız suçlarla mücadeledeki uluslararası görünürlüğümüze katkı sağlayacak.

Kasım ayında İstanbul'da ev sahipliği yapacağımız bu önemli toplantılara hazırlık mahiyetindeki söz konusu anlaşmanın onaylanması konusunda yüce Meclisimizin desteklerini bekliyor, teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Teşekkür ediyorum.

İçişleri Bakanlığımızın temsilcisine sözü vermek istiyorum.

Lütfi Bey, buyurun.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İNTERPOL-EUROPOL DAİRE BAŞKANI LÜTFİ ÇİÇEK – Sayın Bakanım, değerli üyeler; tabii Sayın Bakan Yardımcımız çok detaylı açıklama yaptı ama ben sadece birkaç hususu arz edeyim.

İki yıl önce yapılan INTERPOL Genel Kurulunda son 2 üyenin eklenmesiyle birlikte Birleşmiş Milletleri de geçerek dünyanın en büyük teşkilatı oldu INTERPOL, 194 üyeye ulaştı. Tabii, 1923 yılında kurulduğu dikkate alınırsa 1930 yılında Gazi Mustafa Kemal Atatürk bizzat Bakanlar Kurulu kararıyla, kendi imzasıyla bizi üye yaptı ve o tarihten itibaren gerçekten INTERPOL’ün en etkili, en verimli, en aktif üyelerinden biri hâline geldik. Geldiğimiz gün itibarıyla de 80 personelimizle, İstanbul ve Antalya’daki şubelerimizle, yıllık 200 bin evrak sirkülasyonu ile sadece suç ve suçlularla mücadele değil, tarihî eserlerin ülkemize getirilmesinden tutun da kayıp şahısların bulunmasına kadar... Diğer taraftan, yine sadece suç ve suçlularla mücadele değil, konjonktürel olarak bulunduğumuz alandaki edindiğimiz tecrübelerden kaynaklanan birikimimizi Meksika, Afganistan, Filistin, Kosova, dünyanın dört bir tarafından gelen diğer ülke INTERPOL’lerine eğitim vererek devam ettirmektediriz.

Tabii, 3’üncüsünü planladığımız bu Genel Kurul Türkiye’nin suçla ve suçlulukla mücadelesini, etkinliğini, kararlılığını anlatmamız için gerçekten çok büyük bir imkân. Genel Kurul toplantısının yanında, yan tarafta yapacağımız fuar Türk savunma sanayisinin 193 ülkeye tanıtımı açısından gerçekten büyük bir imkân sağlayacak. Aynı zamanda sosyal programlar planlıyoruz; istedik ki katılımcılar eş ve çocuklarıyla birlikte gelsinler, onlara İstanbul’un güzelliklerini gösterelim yani bir taşla beş kuş vurmuş olacağız. Kaldı ki düşük bir maliyetimiz var yaklaşık -henüz hesaplanmadı ama hazırlıklar devam ediyor- 6-7 milyon liralık bir bütçemiz var çünkü katılımcılar kendi uçak ve kendi otel paralarını kendileri karşılayacaklar. Böyle az bir maliyetle, çok eforla inşallah çok hayırlı bir program yapacağız diyorum.

Bu konuda desteklerinizi takdirinize sunuyorum, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ - Teşekkür ediyorum.

Söz almak isteyen veya soru sormak isteyen Komisyon üyelerimiz varsa...

Kamil Hocam, buyurun.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Böylesine stratejik, böylesine önemi haiz bir kurumla ilgili tabii, bilgi eksikliğimizden kaynaklı oluşan merakımıza yönelik bir soru soracağım.

Sayın Bakan, Gazi Paşa’nın bizi üye yaptığı bu yapı içerisinde yıllık evrak sirkülasyonu yükümüzün bir hayli ağır olduğunu ifade ediyor. Yavuz Bey “Taleplerimiz olacak bu organizasyonda.” dedi, sıraladı; biz yaptıklarımızı anlatacağız, şunları şunları da söyleyeceğiz.” dedi.

Benim merakım şu, onlardan taleplerimizi şöyle ana çerçevesiyle, ana hatlarıyla... Eğer birazcık bizi de aydınlatırsanız çok mutlu olurum; yani biz onlardan ne isteyeceğiz, ne bekliyoruz? Var mı hayal kırıklığımız ya da karşılanmamış isteklerimiz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ - Teşekkür ederim.

Yunus Bey, buyurun.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Ben bir soru soracağım.

Tabii, öncelikle, mutluluk verici yani biz katıldığımız uluslararası toplantılardan genelde şöyle bir hissiyatla ayrılıyor: “Ya, keşke bu Türkiye’de olsaydı, bunu daha iyi yapardık Türkiye’de.” diye. O bakımdan, mutluluk verici, ülkemizin tanıtımı bakımından da önemli bir toplantının Türkiye’de yapılmasının olumlu değerlendirilmesi gerekiyor, o yüzden karşı çıkmıyoruz.

İki soru soracağım, birincisi: Sayın Bakan Yardımcısı konuşmasında 93 kişinin Türkiye’ye iade edildiğini, Türkiye’den de 3 iade olduğunu söyledi. Burada, tabii, bu sayılar birbirine yakın değil; bunu nasıl değerlendirmek gerekir? Türkiye’den suçlular kolay mı kaçıyorlar, öyle mi düşünmek lazım yoksa buradaki talepler ne kadar karşılanabiliyor, bununla ilgili bize bilgi verirlerse memnun olurum.

İkincisi de: Yine, bu kapsamda, INTERPOL konusu Sayın İçişleri Bakanına sorulmuştu -aramızda İçişleri Bakanlığından değerli daire başkanlarımız var bu konularla ilgili- orada Sayın Bakan açıklamasında “INTERPOL bizden gelen talepleri difüzyona alıyor, sonra ‘İlgisizdir.’ deyip geçiyor.” diye bir ifade kullandı, basında da şöyle haberler çıktı: Difüzyon başka bir işlem yani Bakanın anlattığı gibi bir işlem değil; Türkiye, sonuç alamayınca difüzyona götürüyor gibi. O haberler doğru mu? Bu süreç tam olarak nedir? Bu difüzyon meselesi nedir ve gerçekten böyle “İlgisizdir.” deyip geçiliyor mu gayriciddi şekilde? Bunları öğrenmek istiyoruz.

Teşekkürler.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ - Teşekkür ediyorum.

Utku Bey, buyurun.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim.

Devamı niteliğinde, teknik ayrıntıları, kırmızı bültenle vesaire... Bizim, mesela, Türkiye Cumhuriyeti’nin aranmasını istediği kaç kişi var? Kaçı hakkında kırmızı bülten yayınladı INTERPOL? Tekrar gibi oluyor ama INTERPOL’de Türkiye’nin taleplerine bir ilgisizlik var mı ya da hangi konularda var? Gereçekleri neler? Nasıl aşabiliriz? Biz size nasıl katkı sağlayabiliriz? Biraz rakamsal, istatistiklere dayanan ve başlıklara dayanan bilgiler olabilirse seviniriz.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ - Teşekkür ederim.

Yavuz Bey, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN - Sayın Başkanım, istatistiklerle ilgili, uygun görürseniz, Daire Başkanımızda daha net rakamlar mutlaka vardır.

Kamil Hocamızın “Bu Genel Kurulda Türkiye’nin talepleri ne olacak?” şeklinde bir sorusu oldu, bunu detaylandırmak isterim müsaadenizle.

Tabii, INTERPOL’le ilişkilerimizde yaşanan sıkıntılar malum, bunu İçişleri Bakanımız başta olmak üzere her düzeyde ve her platformda ifade ediyoruz. Bu sıkıntılar, aslında -az önce anlaşmayı anlatırken de ifade etmeye çalıştım- özetle, üç konuda INTERPOL’le çalışmalarımızda arzu ettiğimiz düzeyde iş birliğinin sergilenmediğini bu vesileyle tekrarlamak isterim. Nedir bu üç konu? Öncelikle, kırmızı bülten ve iade taleplerimizin reddedilmesi, yine kırmızı bültenlerin silinmesi ve Kayıp ve Çalıntı Seyahat Belgeleri Sistemi’ne ülkemiz makamlarınca yapılan veri girişlerinin silinmesi. Bunlar üç ana başlıkta bizim INTERPOL’le iş birliğinde güncel ölçekte de karşılaştığımız ve devam eden problemler.

Bugüne kadar da 1982 yılından bugüne iade edilen 1.064 iade talebimiz var. Yine, rakamları -az önce de söylediğim gibi- Daire Başkanımız daha net ifade eder.

Bu Genel Kurul vesilesiyle esasen bütün bunları detaylı olarak INTERPOL Genel Kuruluna aktaracağız ve ülkemizin FETÖ, PKK/PYD, YPG ve DHKP-C’yle mücadelesinde yeterli destek göremediğini INTERPOL’dan; yine, INTERPOL’ün terör örgütü mensuplarının ülkemize iadesinde

ve cezalandırılmasında üzerine düşeni yapmadığı; Türkiye'nin "kayıp ve çalıntı seyahat belgeleri" dediğimiz "SLTD" diye adlandırdıkları, kısalttıkları veri tabanına girişinin engellenmesinin kabul edilemeyeceği; INTERPOL'ün bir yargı makamı olmadığı ve suçla mücadeleyi kolaylaştırmayı amaçlayan bir örgüt olduğunu, tek odak noktasının DEAŞ olmaması gerektiği, DEAŞ'a karşı en büyük mücadeleyi ülkemizin verdiği ve INTERPOL'ün bu tutumunun ülkemizin terörizmle mücadeledeki çabalarına zarar verdiğini; bu çerçevede de Genel Kurul kapsamında genel hatlarıyla ifade edeceğimiz hususlar ve başlıklar olacak.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Lütfi Bey, buyurun.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İNTERPOL-EUROPOL DAİRE BAŞKANI LÜTFİ ÇİÇEK - Sayın Başkanım, tabii, çok teknik konu, detaylara fazla inmeden arz edeyim.

Türk INTERPOL'ü olarak INTERPOL'ü ve veri tabanlarını en çok kullanılan ülkelerden biriyiz -biraz önce de arz ettim- yaklaşık ilk 10 içindeyiz. Şu anda hâlihazırda 2.212 tane kırmızı bülten yayında. Kırmızı bültenlerin çıkmasında hiçbir sorun yok aslında, ta ki suçlar asayiş, kaçakçılık ve benzeri suçlar olsun hiçbir sıkıntı yok üç gün ile altı gün içinde çıkıyor ancak konu FETÖ'ye geldiği zaman... INTERPOL Anayasası'nın 3'üncü maddesi der ki: "INTERPOL her türlü askerî, siyasi, ırki ve dinî konuların dışındadır." INTERPOL Genel Sekreterliği de 15 Temmuz darbe girişiminin bir askeri suç, bir siyasi suç olduğu varsayımıyla FETÖ için yaptığımız kırmızı bülten taleplerini reddetti, yaklaşık 773 talep. Tabii, bunlar canlı rakamlar, adli makamlarımızla devamlı kontak hâlindeyiz. Bu, FETÖ'ye ilgili rakam. PKK, DHKP-C ve TKP-ML gibi terör örgütleri kapsamında, hatta içlerinde sadece terör örgütü üyeliği değil, silahlı eylemi olanlardan bile 240 şahsı reddettikleri görülüyor. Daha detay var ama müsaadenizle çok girmeyeyim, hangi nedenlerle iptal olduğu falan çok detaylı konular.

Müsaadenizle, başka soru varsa...

YUNUS EMRE (İstanbul) – Difüzyon bahsini sormuştum.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ - Difüzyon konusunu sormuştunuz Yunus Emre Bey.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İNTERPOL-EUROPOL DAİRE BAŞKANI LÜTFİ ÇİÇEK – Difüzyon... Adli makamlardan bize bir şahısla ilgili yakalama ve yer tespiti kararı geldiği anda kırmızı bülten çıkarma süresi biraz zaman alıyor -INTERPOL'ün kendi içinde işleyiş ve inceleme süresi var-zaman aldığı için difüzyon çekiyoruz 193 ülkeye. Difüzyonun inceleme süresi biraz daha kısa olduğu için kırmızı bülten öncesi 2'nci bir yine yakalama ve yer tespiti kararı. Bazı şahıslarla ilgili kırmızı bülten çıkması uzun sürecek diye difüzyon çekiyoruz acil tedbir olsun diye, daha sonra kırmızı bülten talebinde bulunuyoruz; bunun arasındaki fark bu. İkisi de aslında yakalama ve yer tespiti amacıyla aynı etkiye sahip; kırmızı bülten ve difüzyon.

YUNUS EMRE (İstanbul) - O zaman bizim yaptığımız işlem yani INTERPOL'ün yaptığı işlem değil?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İNTERPOL-EUROPOL DAİRE BAŞKANI LÜTFİ ÇİÇEK - Biz adli makamların talebi üzerine INTERPOL'e başvuruda bulunuyoruz. Dijital bir sistemimiz var, oradan veri girişi yapınca karşı tarafta gözükmüyor, onay aldıktan sonra 194 ülkenin veri tabanlarına giriş yapıyor "Bu şahıs, şu ülke tarafından aranıyor." diye.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Hızlı bir önlem mahiyeti taşır mı Sayın Başkan?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İNTERPOL-EUROPOL DAİRE BAŞKANI LÜTFİ ÇİÇEK - Evet, efendim.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ - Peki.

Evet, Utku Bey, buyurun.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Sayın değerli Bakanlık temsilcisinin yanıtına bir takip sorusu niteliğinde; çok kısa

Türkiye'nin gündemini meşgul eden Sedat Peker'le ilgili tam durum ne? Yani difüzyon, kırmızı bülten istendi, verilmedi; bizimle paylaşır mısınız? Bizim de kafamız da muallakta kalsın.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ - Evet, Lütfi Bey.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İNTERPOL-EUROPOL DAİRE BAŞKANI LÜTFİ ÇİÇEK - Sayın Bakanımız bu konuda değişik vesilelerle...

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ - Siz başlamadan bir şey söyleyebilir miyim.

Biraz evvel anlattığımız konuda şöyle bir şey rica edeceğim sizden: Bu difüzyonun tam ne olduğunu... Ben açıkçası tam şey yapamadım çünkü bizim talep ettiğimiz de var, karşı tarafın da o şekilde, sonra farklı noktaya götürdüğü de var. Yani bu noktada bize teknik anlamını içerecek olan bir bilgi notunu yazılı olarak verebilirsiniz çünkü ben açıkçası çok teknik bir şey olduğunu -polis teşkilatları, Emniyet teşkilatları arasındaki- hissettim.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İNTERPOL-EUROPOL DAİRE BAŞKANI LÜTFİ ÇİÇEK - Olur efendim, olur.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ - Benim kafamdaki ile sizin anlattığınız arasında bir fark var; onun için, anladığım kadarıyla, okumak lazım.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İNTERPOL-EUROPOL DAİRE BAŞKANI LÜTFİ ÇİÇEK - Olur Sayın Bakanım, inşallah Komisyonumuza... Ben bu konuyla ilgili gerekli sunumu yapayım.

Sayın Vekilimin sorduğu konuyla ilgili de... CMK 157/1 soruşturmalar devam ederken tabii, bilgi veremiyoruz malum; Sayın Bakanımız gerekli açıklamaları yaptı.

Hürmetler ediyorum.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Tamamdır, sağ olun.

Teklifin tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin 1'inci maddesini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE ULUSLARARASI KRİMİNAL POLİS

TEŞKİLATI-INTERPOL ARASINDA 2021 YILINDA İSTANBUL'DA

DÜZENLENECEK 89. GENEL KURUL OTURUMU VE İCRA KOMİTESİ

TOPLANTILARI İÇİN İMTİYAZLAR VE MUAFİYETLERE İLİŞKİN

ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) Türkiye Cumhuriyeti adına 18 Ocak 2021 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı-INTERPOL Arasında 2021 Yılında İstanbul'da Düzenlenecek 89. Genel Kurul Oturumu ve İcra Komitesi Toplantıları İçin İmtiyazlar ve Muafiyetlere İlişkin Anlaşma"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ - Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ - Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ - Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hiç itiraz eden olmadığına göre oy birliğiyle geçti demektir.

Teklifin tümünü oylarımıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcüklerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/3606) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon Raporu hakkında Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey'in özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Akif Çağatay Kılıç

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ - Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz varsa 4 Haziran 2021 Cuma günü saat 17.00'ye kadar muhalefet şerhlerini iletmeleri gerekmektedir.

İçişleri Bakanlığı temsilcilerimize teşekkür ediyoruz.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Komisyon Başkanı Akif Çağatay Kılıç'ın, Almanya'ya ve Katar'a yapılan ziyaretlere ilişkin açıklaması

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ - Değerli arkadaşlar, toplantıya başlamadan önce Aydın Bey'in benden bir söz talebi olmuştu. Gündeme geçmeden önce de ben size iki yurt dışı ziyaretimizle ilgili kısa bir bilgi aktarmayı teklif etmiştim. Aydın Bey'e söz vereceğim. İsterseniz eğer, bilgilendirme yaparım ziyaretimizle alakalı, istemezseniz yapmam.

O zaman, Aydın Bey, ben bilgilendirme yapayım, siz sonra mı söz alırsınız, yoksa öncesinde mi istersiniz? Takdir sizin.

AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Nasıl isterseniz.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ - Peki, o zaman müsaadeniz olursa -hazır Yavuz Bey de uzun saattir burada, daha fazla şey yapmayayım- ben kısa bir bilgi aktarmak isterim.

Değerli arkadaşlar, çok değerli milletvekillerimiz; malum, biliyorsunuz, Covid süreci içerisinde olduğumuzdan dolayı istediğimiz kadar ziyaret yapma imkânımız olmuyor, misafir kabul etme imkânımız da olmuyor, kurallar gereği bazı kısıtlamalar meydana geliyor.

Almanya Federal Meclisi Dışişleri Komisyonu Başkanı Sayın Röttgen'le yaptığımız istişare sonunda, Türkiye'den bir heyet şeklinde değil -çünkü hiçbir ülkeden heyet kabul edemeyeceklerini Almanya Parlamentosu olarak karara bağladıklarından dolayı, bunun da ne zaman değişeceğini bilemediğini, öngöremediğini bahisle- Komisyon Başkanı olarak, Komisyonu temsilen beni kabul edebilecekleri dile getirdi, ben de Almanya'yla olan ilişkilerimizin önemine binaen bu daveti kabul etmek yönünde bir irade kullandım. Şöyle ki gittiğimizde toplam 16 görüşme gerçekleştirdim Almanya'daki süre içerisinde, 17-20 Mayıs tarihleri arasında. Bunun 10 tanesi federal milletvekilleri. İktidarda olan

CDU Partisi milletvekilleri, koalisyon ortağı SPD, Yeşiller ve FDP -Liberal Parti- milletvekilleriyle görüşmem oldu, AfD ve Sol Parti milletvekilleriyle herhangi bir görüşmem olmadı, şahsım olarak her ikisine de herhangi bir talebim olmadı.

Görüşmelerimizin genel ihtivası, siyasi anlamdaki görüşmelerde, tabii ki Covid'le mücadelenin durumu, günlük gelişmeler içerisindeki konu, ki tam o dönem içerisinde özellikle, İsrail-Filistin konusu ve İsrail'in Filistin'e yapmış olduğu saldırılar gündeme geldi. Malum, Almanya'nın tarihsel anlamdaki durumuyla alakalı olarak onların bazı görüşleri oldu, biz de görüşlerimizi ifade ettik; bazı noktalardaki netliği açıkçası karşılamış olduk diye düşünüyorum.

Ziyaretler konusunda -yani iki ülke vatandaşlarının ki hepimiz için önemli olduğunu müşahede ediyorum- şunu gördüm: Siyasi irade olarak, tüm görüştüğümüz milletvekillerinde -partilerini temsilen de bunu dile getirdiler- özellikle karşılıklı olarak seyahatler turistik olsun ama aynı zamanda aile seyahatleri de mevzubahis biliyorsunuz, yüksek sayıda Türk vatandaşı Almanya'da yaşıyor, Türkiye'de de ciddi sayıda Alman vatandaşı ikamet ediyor ki bunların karşılıklı olarak ziyaret yapabilmesi konusunda ciddi bir siyasi iradenin olduğunu müşahade ettim, tüm milletvekilleri bunu dile getirdi. Almanya'da bu anlamda teknik olarak onay vermesi gereken sağlık kurullarıyla alakalı da bir çalışma olduğunu dile getirdiler. Zaten dün itibarıyla da Dünya Sağlık Örgütü'nün Türkiye'de de yoğun bir şekilde kullanılan Sinovac aşısına acil kullanım onayı vermiş olması zannedersen bu süreci hızlandıracak. Ticari anlamdaki faaliyetlerle ilgili olarak da görüşmeler oldu, bu anlamdaki fikirlerimizi de orada beyan ettik.

Bunun haricinde aşı merkezi ziyareti gerçekleştirebildik. Bu da ilginç bir tecrübe oldu, onu sizinle özellikle paylaşmak isterim. Yani Türkiye'de tabii her ülkenin kendine göre bir altyapı sistemi vardır, şartları vardır ama bizim hastanelerimizde ve sağlık ocaklarımızda sağlık sistemimizin ne kadar verimli bir şekilde, yoğun bir şekilde, ekstra bir fazla organizasyona ihtiyaç duymadan, vatandaşımıza aşığı ne kadar hızlı bir şekilde ulaştırmış olduğunu görebildik çünkü Almanya'da kendi kuralları çerçevesinde ve kullandıkları aşının da belki özelliği, belki de sistemin yapısı itibarıyla ayrı merkezler oluşturulmuş durumda, vatandaşlar o merkezlere gidiyor, orada aşı oluyor, çok daha büyük bir kalabalık içerisinde ama devam eden bir süreç. Tabii bu arada Uğur Hoca ve Özlem Hanım da bu noktada Almanya'ya ve dünyaya vermiş olduğu katkılardan dolayı da çok mutlular, onu da eklemiş olayım.

Ticaret odalarıyla görüşmemiz oldu.

Bu anlamda bunları size genel olarak aktarmış olayım istedim.

Katar ziyaretimizi de heyet olarak gerçekleştirme imkânımız oldu. 29 Mayıs Cumartesi günü itibarıyla başladık ve 1 Haziran sabaha doğru yorucu bir seyahat sürecinden sonra, uçak yolculuğundan sonra intikal ettik. Buraya Cumhuriyet Halk Partisi, Milliyetçi Hareket Partisi ve İYİ Parti temsilcileri olarak katılma imkânımız oldu. Yunus Emre Enstitüsünü ziyaret edip iş insanlarımızla görüşme imkânımız oldu, Şûra Meclisi Başkanı ile heyetler arası bir görüşmemiz oldu, benim Katar Dışişleri Bakanıyla bir özel görüşmem oldu, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Doha temsilciliğini yerinde ziyaret etme, orada Büyükelçimizle istişarelerde bulunma, sohbet etme imkânımız oldu. Orada bulunduğumuz süre içerisinde Azerbaycan Milli Günü Resepsiyonu var idi, oraya da özel davetle, Azerbaycan Büyükelçisinin özel davetiyle katılım sağladık ve orada Altyapı Bakanlığıyla da bir görüşme imkânımız oldu ve Katar devletinin Protokol Müdürüyle, Büyükelçimizin brifingleri oldu, Kültür ve Spor Bakanını ziyaret etme imkânımız oldu heyetler olarak, heyetler arası olarak.

Yine, FİFA Dünya Kupası 2022 çerçevesinde yapılan stadyum inşaatlarını ve altyapı inşaatlarının bir kısmını yerinde görme imkânımız oldu; bir bitmiş stat ile bir devam eden inşaatı inceleme imkânımız oldu ki bu, Tekfen şirketimiz, Türk şirketi tarafından yapılan bir inşaatı; bu da bizi ayrıca mutlu ediyor. Gerçekten, gördük ki oradaki iş insanlarımız hakikaten kendilerini ciddi manada kabul ettirmiş ama daha da fazla farklı alanlarda bir araya gelmek için büyük çaba sarf ediyorlar.

Hasan Bey, dile getirdi yani Volkswagen grubunun yüzde 18'ini satın almış olan, hissesini satın almış olan bir Katar Yatırım Ajansı Fonu varlığı var, yine, Siemens, ciddi manada yüzde 8'i civarındaki bir hissesini satın almış, dünya gazının şu anda yüz 27,5'ini sağlayan ama LNG'nin gelişimiyle daha da fazla bir noktaya ulaşılacağını öngördükleri bir durum. Ha, bir de Katar Millî Müzesini ziyaret etme imkânımız oldu; gerçekten, çok özenle hazırlanmış, güzel bize de farklı bir şekilde Katar'ın tarihini anlatan hakikaten hoş bir imkândı ve orada Türkiye ile Osmanlı İmparatorluğu zamanından gelen ki bunu güncel anlamda belki çok insan bilmeyebilir ama ne kadar yakın bir iş birliği olduğunu da ortaya koyan belgeleri görme imkânımız da oldu; yani o zamanlardan bu zamana aslında ciddi bir karşılıklı ilişkinin, muhabbetin olduğunu görme imkânımız oldu.

Son olarak da Katar-Türk Birleşik Müşterek Kuvvet Komutanlığını ziyaret etme imkânımız oldu; yani Meclisimizin, yüce Meclisimizin onayıyla, tezkeresiyle imkân sağlanmış olan birliğimizi ziyaret etme imkânımız oldu. Orada gerçekten, sorumlu komutan arkadaşımız, sorumlu komutanımız bize çok geniş kapsamlı bir bilgilendirme yaptı ve buradaki birçok aslında bazı noktalarda belki de yanlış anlaşılmalı olan konuları da açığa getirdi. Yani Müşterek Kuvvet Komutanlığının ne olduğunu da öğrenmiş olduk; hava ve kara, hava ve deniz unsurlarının kara kuvvetleri unsurlarıyla beraber bulunduğu yani bütün unsurların bulunduğu noktada olduğunu müşterek şeyin söyledi. Ne kadar... Bir örnek verdi belki bunu burada paylaşmak da herhâlde ben bir sakınca görmüyorum; Hasan Bey, onu sizce mahrem mi söylemişti? Aydın Bey, o Fransızlarla olan bir şey vardı ya hani, o mahrem miydi, söylemeyelim mi; nasıl yapalım?

AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Yok.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ - Yıllar öncesinde depolarında olan bir Fransız, NATO mühimmatı çerçevesinde sağlanmış olan savunma sanayi parçası, silahı; sağlanmış olan topun ateşlenmesi konusunda birliğimizin orada bulunmasının ne kadar önemli bir unsur olduğunu anlattı, kendilerinin de bundan çok farklı şekilde bir tecrübe edindiklerini dile getirdi yani karşılıklı bir ciddi manada fikir alışverişi, bilgi alışverişinin olduğunu ortaya koydu. Bu noktada Katar ziyaretimiz de bu şekilde tamamlanmış oldu, bunu da bilgilerinize sunmuş olmak istedim.

Aydın Bey, buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR

1.- Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin'in, Türkiye'de soykırımla ilgili metinlerde çok ciddi eksikliğin olduğuna ve bu eksikliğin nasıl giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) - Çok teşekkürler Sayın Başkan.

Tüm arkadaşlarımı, Sayın Bakan Yardımcısını ve Dışişleri Bakanlığının değerli mensuplarını saygıyla selamlıyorum.

Kusura bakmayın, vaktinizi alacağım biraz da bu çok uzun süren toplantımızın sonunda ama önemli addettiğim bir konu. Biliyorsunuz Biden, 24 Nisan mesajında 1915 olaylarıyla ilgili olarak “soykırım” ifadesini kullandı, bu da sözde soykırımla ilgili tartışmaları yeniden alevlendirdi. Bizim

Türkiye’de soykırımla ilgili metinlerimizde hem sözleşmenin 1950’de Mecliste kabul edilmiş olan metninde hem de Türk Ceza Kanunu’nun ilgili maddesinde bir eksiklik var, çok ciddi bir eksiklik var. Bu eksikliği nasıl giderebiliriz, o konuya değinmek istiyorum.

1950 tarihinde gerçekleştirilen oturumda 23 Mart 1950 Genocide’in Önlenmesi ve Cezalandırılması Hakkındaki Sözleşmesinin Onanmasına Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonun, o dönemdeki Dışişleri Komisyonunun raporu görüşülüyor ve “Millî, İrkî, Dinî, Kütlelerin Kısmen veya Tamamen İmha Suçunun ‘Génocide’ Önlenmesi ve Cezalandırılması Hakkındaki Sözleşme”ye Türkiye Cumhuriyetinin de Katılmasının Onanmasına Dair Kanun” başlığıyla kabul ediliyor.

Şimdi, söz konusu bu sözleşmenin İngilizce ve Fransızca metinlerinde bir gruba karşı -yani orijinal metinlerinde- soykırım suçu “as such” veya “cammé tell” ifadesiyle tanımlanıyor. Yani kütlelerin veya grupların sırf o grup, o kütle olduğu için yok edilmesi anlamını ifade ediyor; sırf o grup olduğu için -burası çok önemli- Türkçe metin ise bu “sırf o grup” ifadesini taşıyor. “İş bu sözleşmede ‘genocide’ millî, etnik ırkî veya dinî bir grubu kısmen veya tamamen imha etmek maksadıyla aşağıdaki fiillerden herhangi birinin irtikâp olunması.” demektir. Fiilleri sayıyor, onunla vaktinizi almıyorum. Yani “as such” veya “cammé tell”i karşılayacak bir ifade yok Türkçe metinde. Bu TCK’nin 76’ncı maddesinde de ihmal edilmiş, o yok. Hâlbuki ben bir kısmına baktım, Birleşmiş Milletlerin o sözleşmenin hazırlanması sırasında ki zabıtlarında, tartışma zabıtlarında bu ifade çok geniş bir alana yayılıyor, üzerinde özellikle duruluyor.

Şimdi, Emekli Büyükelçi eski Milletvekili Sayın Elekdağ, bunu daha önce ifade etmiş Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında ama en uygun Komisyon mu bilemiyorum AB Uyum Komisyonunda dile getirmiş, yani şöyle demiş: “As such; failerin kurbanlarını, onların kişisel nitelikleri veya eylemleri nedeniyle değil, sırf sözleşme kapsamındaki 4 gruptan birine mensubiyetleri nedeniyle öldürüldüğünü.” vurgulamaktadır.

Şimdi, BM Soykırım Sözleşmesi kapsamında bir soykırım suçundan bahsedebilmek için soykırım fiilini işleyen failin suçu özel kasıtlı yani kurbanların sırf sözleşmede bahsedilen gruplardan birine mensup olması nedeniyle işlemiş olması olmazsa olmaz koşuldur. Yani bu özel kastın uluslararası hukuktaki ismi “dolus specialis”.

Şimdi bu çok kritik bir ifade, bunun bizim hukuk sistemimizde de doğru ve eksiksiz şekilde yer alması gerekiyor, TCK’nin aslında ilgili maddesinde de değişiklik yapmak gerekiyor. Ben Meclisin Kanunlar ve Kararlar Başkanlığıyla görüştüm, bu değişikliğin yapılması için doğrudan Dışişleri Bakanlığının talepte bulunması gerektiğini yani uygun bulunma sürecinin yeniden başlatılması gerektiğini söylediler, bireysel teklifle olmuyor yani benim ya da diğer arkadaşların bu yönde girişimde bulunması maalesef mümkün değil dolayısıyla yetki Dışişleri Bakanlığında yani uygun bulunma sürecinin yeniden başlatılması gerekiyor.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Aydın Bey yani bunu milletvekili yapamıyor, Bakanlığın yapması gerekiyor; tamam.

AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Bunu milletvekili yapamıyor bana Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının verdiği bilgiye göre, o bilgi tahtında konuşuyorum.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Genel Kurula da Meclis Başkanlığı gönderiyor sanırım yani Bakanlık Meclis Başkanlığına...

AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Tabii, tabii yani bütün sürecin yeniden yaşanması gerekiyor.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Anladığım kadarıyla ilk girişimin bir milletvekilinden değil, Bakanlıktan gelmesi gerekiyor diye bilgi almışlar.

AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Evet çünkü uygun bulunma kanunu Bakanlığa ait olmuş oluyor.

Şimdi, bunun için Dışişleri Bakanlığının ve Komisyonunun gerekli adımları atması konusunu gündeme getirmek istiyorum, buna davet etmek istiyorum özellikle Dışişleri Bakanlığını.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Yavuz Bey, sizin bu noktada Aydın Bey’in tespitleriyle ilgili bize söylemek istediğiniz, bizimle paylaşmak istediğiniz bir görüşünüz var mı?

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Sayın Bakanım, yeni Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle birlikte kanun yapma yetkisi tamamen... Yürütmenin böyle bir yetkisi olmadığı cihetle yani şu an hukuki mülahazasından emin olmamakla birlikte, bu konuyu çalışıp hem Komisyonumuzu hem Aydın Bey’i ben bizzat bilgilendiririm ama bu zamana kadar yeni Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle birlikte yürütmenin yasama üzerinde herhangi bir yasama faaliyeti içerisine girmesi konusunda bir yetkisi olmadığını şu anda söyleyebiliyorum ama bunu özellikle ilgili arkadaşlarımızla, hukukçularımızla çalışıp yüce Meclisimizi ve Komisyonumuzu bilgilendiririz mutlaka.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Peki.

Kamil Bey, bir şey eklemek istiyorsunuz herhâlde.

Buyurun.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Soru sormak istiyorum.

Aslında ilginç bir konu yani bu konuda Dışişleri Bakanlığımızın daha önce mevzuatı değil teknik yol haritasını da kastetmiyoruz, hukuki boyutunu; tamam, o hallolur ama içerikle ilgili bu çelişkiyi Dışişleri Bakanlığı da onaylıyor mu, daha önce gündemine aldı mı, görüştü mü? Size ulaşan, sizden öncekilerden de aktarılan, hanı, iki metin arasındaki tenakuzu, böyle kavramsal bir şeyi konuştunuz mu Sayın Bakanım? Onu merak ettim.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Yavuz Bey, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Sayın Başkanım, bu konu ilk defa şahit olduğumuz, gündemimize gelen bir konu; Aydın Bey’e teşekkür ediyoruz bu hassasiyetinden dolayı. Bu, dediğim gibi, daha önce Bakanlığımızın gündemine gelmemiş bir husus. Bunu çalışıp biz Komisyonumuza ayrıca arz edelim efendim.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Aydın Bey, bu ne zaman onaylanmış dediniz, ben orayı kaçırdım.

AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Çok vakitlice onaylanmış, 1950’de.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – O zamanlarda onaylanmış, ondan beri yürürlükte.

AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Yürürlükte. Ondan beri de ben bir tek Sayın Elekdâğ’ın girişimde bulunduğunu gördüm.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Kavramsal hata mı, bir karşılık bulma çeviri hatası mı?

AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Çeviri unutkanlığı.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Yunus Bey, buyurun.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Hatırladım ben o şeyi, Rahmetli Gündüz Aktan da bu konuları gündeme çok getirirdi, Radikal gazetesinde bu konuları yazardı; şimdi Google’a yazınca orada da çıktı. Onun da “Bu ‘as such’ ibaresinin ilk bakışta gözden kaçabilen ve Türkçe karşılığı olmadığından açıklayıcı biçimde tercüme etme zorunluluğu yaratan bir ibare bu.” falan diye devam ederek üzerinde durmuş. Yani rahmetli Gündüz Aktan’ın da ilgilendiği...

AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Ama girişimi de yok değil mi?

YUNUS EMRE (İstanbul) – Yok.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Utku Bey, buyurun.

2.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer’in Otomatik Bilgi Değişimi Anlaşması’na ilişkin Cumhurbaşkanlığı kararının ve gri pasaportlarla ilgili konunun ivedilikle Komisyonunda ele alınması gerektiğine ilişkin açıklaması

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Çok teşekkür ederim.

İki önemli gelişme oldu, bu konuyu Komisyonumuzun sizin takdirinizle ivedilikle ele alması gerekir, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonunda da bunu dile getirmiştik. Birincisi: Otomatik Bilgi Değişimi Anlaşması’na ilişkin dün bir Cumhurbaşkanlığı kararı yayımlandı, bunun içeriğinin bu Komisyonunda konuşulması lazım; neyi kapsıyor, neyi kapsamıyor, hangi ülke için geçerli?

İkincisi de daha önce, hatırlarsanız, biraz da tartışmalı olarak konuşmuştuk pasaportlar meselesini. Gri pasaportlarla başlayan Almanya’nın kararları oldu. Sizin temasınızda gündeme geldi mi -bilemiyorum, az önce sıraladınız mı, o konular da var mıydı, dikkat edemedim muhtemelen- o konuda da kamuoyuna, hangi pasaportlara ilişkin ne tür kısıtlamalar, ne tür seyahat özgürlüğünü kısıtlayan şeyler geldi, onu bir ara konuşmamızı sağlarsanız çok memnun olurum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Hatırlattığınız için teşekkür ederim, otuz saniyede cevap vermeye çalışayım.

Almanya’da bu konu dile geldi, milletvekilleri tarafından dile getirildi ama şunu da söylediler: “Sizin bu noktadaki eksiklikler konusunda gerekli adımlar atacağınıza inanıyoruz.” Konu o şekilde kapandı.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Resmî karar aldılar.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – O karar öyle değil, onun detaylarını konuşuruz; tamam.

Yavuz Bey, teşekkür ediyoruz; her zamanki gibi bizimle uzun bir dönem...

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Çok özür dilerim Başkanım, bir şey eklemek istiyorum.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Ekleyin.

Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Almanya’nın ne gri pasaportla ne yeşil pasaportla ilgili almış olduğu yeni bir karar söz konusu değil yani Covid sebebiyle aldığı tedbirler bazı basın yayın organlarına sanki yeni bir kısıtlama kararı gibi yansıtıldı ama Türk vatandaşlarının Almanya’ya sahip olduğu pasaportlar bağlamında giriş rejimiyle ilgili yeni bir karar asla söz konusu değil; ona bu vesileyle not düşmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Utku Bey, cevap geldi herhâlde.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Bu konuda keşke değişik bir açıklama yapsanız.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Yani her kuyuya taş atana cevap vereceksek biz burada sabaha kadar otururuz.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Ben aktardım...

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – İşte, bak, şimdi cevap da geldi.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Girişe engel değil de girerken belge sorma gibi...

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – O Covid sebebiyle Yunus Emre Bey yani normal Covid tedbirleri bağlamında her ülkenin Schengen bölgeleri başta olmak üzere aldığı birtakım kısıtlayıcı tedbirler var elbette ama bunun bir pasaport rejimiyle veya gri pasaport veya değişik pasaportlarla alakası söz konusu değil.

BAŞKAN AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – Teşekkür ediyoruz arkadaşlar.

Bir dahaki toplantıda görüşmek üzere toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 18.39

